

INTERNATIONAL
OLYMPIC
COMMITTEE

OLIMPINĖ CHARTIJA

GALIOJA NUO 2019 M. BIRŽELIO 26 D.

INTERNATIONAL
OLYMPIC
COMMITTEE

OLIMPINĖ CHARTIJA

GALIOJA NUO 2019 M. BIRŽELIO 26 D.

© Tarptautinis Olimpinis komitetas

Château de Vidy – C.P. 356 – CH-1007 Lausanne/Switzerland

Tel.: + 41 21 621 61 11 – Faks.: + 41 21 621 62 16

www.olympic.org

Išleido Tarptautinis Olimpinis komitetas – 2019 m. rugsėjis

Visos teisės saugomos.

TURINYS

Santrumpos, vartojamos olimpiniam judėjime.....	8
Įvadas į Olimpinę Chartiją.....	9
Preambulė.....	10
Pagrindiniai olimpizmo principai.....	11

1 skyrius

Olimpinis judėjimas	13
1. Olimpinio judėjimo sudėtis ir bendroji struktūra.....	13
2. TOK'o misija ir vaidmuo*.....	14
<i>Oficialus 2 taisyklės išaiškinimas.....</i>	15
3. TOK'o suteikiamas pripažinimas.....	16
4. Olimpinis kongresas.....	17
<i>Oficialus 4 taisyklės išaiškinimas.....</i>	17
5. Olimpinis solidarumas	17
<i>Oficialus 5 taisyklės išaiškinimas.....</i>	18
6. Olimpinės žaidynės*.....	19
<i>Oficialus 6 taisyklės išaiškinimas.....</i>	19
7. Teisės į olimpines žaidynes ir olimpinė nuosavybė*	19
8. Olimpinis simbolis*	21
9. Olimpinė vėliava*	21
10. Olimpinis devizas*.....	21
11. Olimpinės emblemos*	22
12. Olimpinis himnas*.....	22
13. Olimpinė ugnis ir olimpinis deglas*	22
14. Olimpiniai ženklai*.....	22
<i>Oficialus 7–14 taisyklių išaiškinimas.....</i>	22

2 skyrius

Tarptautinis Olimpinis komitetas (TOK'as).....	29
15. Teisinis statusas.....	29
16. Nariai*.....	30
<i>Oficialus 16 taisyklės išaiškinimas</i>	35
17. Organizacinė struktūra.....	39
18. Sesija*.....	40
<i>Oficialus 18 taisyklės išaiškinimas</i>	41
19. TOK'o Vykdomasis komitetas*.....	43
<i>Oficialus 19 taisyklės išaiškinimas</i>	45
20. Prezidentas*.....	46
<i>Oficialus 20 taisyklės išaiškinimas</i>	47
21. TOK'o komisijos*.....	47
<i>Oficialus 21 taisyklės išaiškinimas</i>	47
22. TOK'o Etikos komisija*.....	49
<i>Oficialus 22 taisyklės išaiškinimas</i>	49
23. Kalbos.....	50
24. TOK'o lėšos.....	50

3 skyrius

Tarptautinės federacijos (TF'os).....	53
25. TF'ų pripažinimas.....	53
26. TF'ų misija ir vaidmuo olimpiniam judėjime.....	54

4 skyrius

Nacionaliniai olimpiniai komitetai (NOK'ai).....	57
27. NOK'ų misija ir vaidmuo*.....	57
28. NOK'ų sudėtis*.....	59
<i>Oficialus 27 ir 28 taisyklių išaiškinimas</i>	61
29. Nacionalinės federacijos.....	64
30. Šalis ir NOK'o pavadinimas.....	64
31. NOK'o vėliava, emblema ir himnas.....	64

5 skyrius

Olimpinės žaidynės.....	67
I. OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ ŠVENTIMAS, RENGIMAS IR VALDYMAS.....	67
32. Olimpijų žaidynių šventimas*	67
<i>Oficialus 32 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>68</i>
33. Olimpijų žaidynių miesto rengėjo rinkimas*	68
<i>Oficialus 33 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>68</i>
34. Olimpijų žaidynių sporto varžybų ir kitų renginių vietos*	70
35. Organizacinis komitetas*	70
<i>Oficialus 35 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>71</i>
36. Olimpijų žaidynių miesto rengėjo sutartis.....	71
37. Olimpijų žaidynių koordinacinė komisija*	72
<i>Oficialus 37 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>72</i>
38. Olimpiniis kaimelis*	73
<i>Oficialus 38 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>73</i>
39. Kultūrinė programa.....	73
II. DALYVAVIMAS OLIMPINĖSE ŽAIDYNĖSE.....	74
40. Dalyvavimas olimpinėse žaidynėse	74
<i>Oficialus 40 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>74</i>
41. Dalyvių pilietybė*	75
<i>Oficialus 41 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>75</i>
42. Amžiaus ribojimas.....	76
43. Pasaulio antidopingo kodeksas ir Olimpiniio judėjimo kodeksas dėl manipuliavimo sporto varžybotomis prevencijos.....	76
44. Kvietimai ir paraiškos*	76
<i>Oficialus 44 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>77</i>
III. OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ PROGRAMA.....	79
45. Olimpijų žaidynių programa*	79
<i>Oficialus 45 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>79</i>
46. TF'ų vaidmuo olimpinėse žaidynėse*	84
<i>Oficialus 46 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>84</i>
47. Jaunimo stovykla.....	87

48.	Olimpinių žaidynių nušvietimas žiniasklaidoje*	87
	<i>Oficialus 48 taisyklės išaiškinimas</i>	88
49.	Su olimpinėmis žaidynėmis susiję leidiniai*	88
50.	Reklama, demonstracijos, propaganda*	89
	<i>Oficialus 50 taisyklės išaiškinimas</i>	89
IV. PROTOKOLAS.....		91
51.	Protokolas.....	91
52.	Olimpinė tapatybės ir akreditacijos kortelė – jos suteikiamos teisės.....	92
53.	Olimpinės vėliavos naudojimas.....	92
54.	Olimpinės ugnies naudojimas.....	92
55.	Atidarymo ir uždarymo ceremonijos.....	93
56.	Apdovanojimų, medalių ir diplomų ceremonijos ir medalių įteikimas.....	94
57.	Garbės sąrašas.....	94
58.	TOK'as – galutinių sprendimų priėmimas.....	94

6 skyrius

Priemonės ir sankcijos, drausmės procedūros ir ginčų sprendimas.....		97
59.	Priemonės ir sankcijos*.....	97
	<i>Oficialus 59 taisyklės išaiškinimas</i>	100
60.	TOK'ų sprendimų ginčijimas.....	101
61.	Ginčų sprendimas.....	101

* Nurodo, kad yra atitinkamos taisyklės oficialus išaiškinimas.

2019 m. birželio 26 d. Lozanoje vykusioje 134-ojoje TOK'o sesijoje pakeistos šios Olimpinės chartijos ankstesnio leidimo (galiojusio nuo 2018 m. spalio 9 d.) nuostatos:

- 2-oji taisyklė (TOK'o misija ir vaidmuo)
- 7–14 taisyklių oficialus išaiškinimas
- 16 taisyklė (Nariai)
- 18 taisyklė (Sesija) ir jos oficialus išaiškinimas
- 21 taisyklės (TOK'o komisijos) oficialus išaiškinimas
- 24 taisyklė (TOK'o lėšos)
- 27 taisyklė (NOK'ų misija ir vaidmuo)
- 32 taisyklė (Olimpinių žaidynių šventimas)
- 33 taisyklė (Olimpinių žaidynių miesto rengėjo rinkimai) ir jos oficialus išaiškinimas
- 34 taisyklė (Olimpinių žaidynių sporto varžybų ir kitų renginių vietos) ir jos oficialus išaiškinimas
- 35 taisyklė (Organizacinis komitetas) ir jos oficialus išaiškinimas
- 36 taisyklė (Olimpinių žaidynių miesto rengėjo sutartis)
- 38 taisyklės (Olimpinis kaimelis) oficialus išaiškinimas
- 40 taisyklės (Dalyvavimas olimpinėse žaidynėse) oficialus išaiškinimas
- 45 taisyklės (Olimpinių žaidynių programa) oficialus išaiškinimas
- 46 taisyklės (TF'ų vaidmuo olimpinėse žaidynėse) oficialus išaiškinimas
- 48 taisyklės (Olimpinių žaidynių nušvietimas žiniasklaidoje) oficialus išaiškinimas
- 50 taisyklės (Reklama, demonstracijos, propaganda) oficialus išaiškinimas
- 51 taisyklė (Protokolas)
- 52 taisyklė (Olimpinė tapatybės ir akreditacijos kortelė – jos suteikiamos teisės)
- 53 taisyklė (Olimpinės vėliavos naudojimas)
- 54 taisyklė (Olimpinės ugnies naudojimas)
- 55 taisyklė (Atidarymo ir uždarymo ceremonijos)
- 56 taisyklė (Apdovanojimų, medalių ir diplomų ceremonijos ir medalių įteikimas)
- 59 taisyklė (Priemonės ir sankcijos)

Santrumpos, vartojamos olimpiniam judėjime

TOK	Tarptautinis olimpinis komitetas
OC	Olimpinė chartija
T...	Olimpinės chartijos taisyklė
OTI	Oficialus taisyklės išaiškinimas
OŽOK	Olimpinių žaidynių organizacinis komitetas
TF	Tarptautinė federacija
TVOŠŠFA	Tarptautinių vasaros olimpinių sporto šakų federacijų asociacija
TOŽŠŠFA	Tarptautinių olimpinių žiemos sporto šakų federacijų asociacija
NOK	Nacionalinis olimpinis komitetas
TPK	Tarptautinis paralimpinis komitetas
NOKA	Nacionalinių olimpinių komitetų asociacija
ANOKA	Afrikos nacionalinių olimpinių komitetų asociacija
AOT	Azijos olimpinė taryba
PASO	Panamerikos sporto organizacija
ONOK	Okeanijos nacionaliniai olimpiniai komitetai
EOK	Europos olimpiniai komitetai
SAT	Sporto arbitražo teismas
OŽŽVP	Olimpinių žaidynių žinių valdymo programa
PADA	Pasaulio antidopingo agentūra
TOA	Tarptautinė olimpinė akademija

Įvadas į Olimpinę chartiją

Olimpinė chartija (OC) – tai Tarptautinio olimpinio komiteto (TOK) priimtų pagrindinių olimpizmo principų, taisyklių ir jų oficialių išaiškinimų vientisas kodeksas. Chartija reglamentuoja olimpinio judėjimo organizavimą, veiksmus bei funkcionavimą ir nustato olimpinių žaidynių šventimo sąlygas. Olimpinė chartija atlieka šias tris pagrindines funkcijas:

- a) Olimpinė chartija, kaip pagrindinis konstitucinio pobūdžio instrumentas, nustato ir panaikina pagrindinius olimpizmo principus ir vertybes.
- b) Olimpinė chartija taip pat yra Tarptautinio olimpinio komiteto įstatai.
- c) Be to, Olimpinė chartija nustato pagrindines trijų pagrindinių olimpinio judėjimo dalyvių teises ir pareigas. Pagrindiniai olimpinio judėjimo dalyviai yra Tarptautinis olimpinis komitetas, tarptautinės federacijos ir nacionaliniai olimpiniai komitetai, taip pat olimpinių žaidynių organizaciniai komitetai. Visi šie dalyviai privalo laikytis Olimpinės chartijos nuostatų.

Pastaba

Olimpinėje chartijoje vartojama vyriškoji giminė kalbant apie visus fizinius asmenis (pavyzdžiui, daiktavardžiai: prezidentas, viceprezidentas, pirmininkas, narys, vadovas, pareigūnas, misijos vadovas, dalyvis, varžovas, sportininkas, teisėjas, arbitras, žiuri narys, atašė, kandidatas, personalas, arba įvardžiai: jis, jie arba juos), jeigu nenurodoma kitaip, apima ir moteriškąją giminę.

Olimpinėje chartijoje nurodomi metai, jeigu neparašyta kitaip, reiškia kalendorinius metus, kurie prasideda sausio 1 dieną ir baigiasi gruodžio 31 dieną.

Preambulė

Šiuolaikinio olimpizmo koncepcijos autorius yra Pjeras de Kubertenas (Pierre de Coubertin). Jo iniciatyva 1894 m. birželio mėnesį Paryžiuje įvyko Tarptautinis sporto kongresas. 1894 m. birželio 23 d. buvo įkurtas Tarptautinis olimpinis komitetas (TOK). Pirmosios šių laikų olimpinės žaidynės (olimpiados žaidynės) įvyko 1896 m. Graikijoje, Atėnuose. 1914 m. Paryžiaus kongrese buvo patvirtinta olimpinė vėliava, kurią pristatė Pjeras de Kubertenas. Vėliavoje vaizduojami penki sunerti žiedai, kurie reiškia penkių žemynų sąjungą ir viso pasaulio sportininkų susitikimą olimpinėse žaidynėse. Pirmosios žiemos olimpinės žaidynės įvyko 1924 m. Šamoni (Chamonix), Prancūzijoje.

Pagrindiniai olimpizmo principai

1. Olimpizmas – gyvenimo filosofija, aukštinanti ir į darnią visumą jungianti kūno, valios ir proto savybes. Jungdamas sportą su kultūra ir švietimu, olimpizmas siekia kurti gyvenseną, pagrįstą džiaugsmu dėl įdėtų pastangų, gero pavyzdžio auklėjamąja galia, socialine atsakomybe ir visuotinių esminių etikos principų gerbimu.
2. Olimpizmo tikslas – sportu ugdyti harmoningą žmoniją siekiant sukurti taikią visuomenę, besirūpinančią žmogaus orumo saugojimu.
3. Olimpinis judėjimas, kurio aukščiausioji valdžia – TOK, yra visų olimpizmo vertybes pripažįstančių asmenų ir institucijų suderinta, organizuota, visuotinė ir nuolatine veikla. Olimpinis judėjimas apima penkis žemynus. Jo kulminacija – pasaulio sportininkų susibūrimas didelėje sporto šventėje – olimpinėse žaidynėse. Olimpinių žaidynių simbolis yra penki sunerti žiedai.
4. Žmogus turi teisę sportuoti. Kiekvienas asmuo turi turėti galimybę sportuoti nepatirdamas jokios diskriminacijos ir jausdamas olimpinę dvasią, tam reikia savitarpio draugystės, solidarumo ir kilnaus elgesio supratimo.
5. Pripažįstant, kad sportas yra visuomenės gyvenimo dalis, olimpiniam judėjimui priklausančios sporto organizacijos turi autonomijos teises ir įsipareigojimus, tarp jų – laisvai nustatyti ir kontroliuoti sporto taisykles, nustatyti savo organizacijų struktūrą ir valdymą, turint teisę rinkti be jokios išorinės įtakos ir prisiimti atsakomybę už tai, kad būtų taikomi gerojo valdymo principai.
6. Šioje Olimpinėje chartijoje numatytos teisės ir pareigos užtikrinamos be jokios diskriminacijos rasės, odos spalvos, lyties, seksualinės orientacijos, kalbos, religijos, politinių ar kitokių pažiūrų, nacionalinės ar socialinės kilmės, turto, gimimo ar kito statuso pagrindu.
7. Priklausymo olimpiniam judėjimui kriterijus yra Olimpinės chartijos laikymasis ir TOK'o pripažinimas.

1

Olimpinis judėjimas

1 Olimpinio judėjimo sudėtis ir bendroji struktūra

1. Pavaldus Tarptautiniam olimpiniam komitetui ir jo vadovaujamas olimpinis judėjimas apima organizacijas, sportininkus ir kitus asmenis, kurie sutinka vadovautis Olimpine chartija. Olimpinio judėjimo tikslas yra prisidėti prie taikaus ir geresnio pasaulio kūrimo sportu ugdant jaunimą olimpizmu ir jo vertybių dvasia.
2. Tarptautinis olimpinis komitetas (TOK), tarptautinės federacijos (TF'os) ir nacionaliniai olimpiniai komitetai (NOK'ai) yra trys pagrindiniai olimpinio judėjimo dalyviai.
3. Be trijų pagrindinių dalyvių olimpinis judėjimas apima olimpių žaidynių organizacinius komitetus (OŽOK), nacionalines asociacijas, klubus ir TF'oms bei NOK'ams priklausančius asmenis, ypač sportininkus, kurių siekiai sutampa su pagrindine olimpinio judėjimo veikla, taip pat teisėjus, arbitrus, trenerius ir kitą sporto bei techninį personalą. Jis taip pat apima kitas TOK'o pripažintas organizacijas ir institucijas.

4. Olimpinės chartijos nuostatos yra privalomos kiekvienam asmeniui ar organizacijai, vienaip ar kitaip susijusiems su olimpinio judėjimu. Jiems privalu laikytis TOK'o sprendimų.

2 TOK'o misija ir vaidmuo*

TOK'o misija yra visame pasaulyje populiarinti olimpizmą ir vadovauti olimpiniam judėjimui. TOK'o vaidmuo yra:

1. skatinti ir remti etiką ir gerąjį valdymą sporte, sportu ugdyti jaunimą, dėti pastangas, kad sporte vyrautų kilnus žaidimo dvasia ir neliktų smurto;
2. skatinti ir remti sporto bei sporto varžybų organizavimą, plėtrą ir koordinavimą;
3. užtikrinti olimpinį žaidynių šventimo periodiškumą;
4. siekiant, kad sportas tarnautų humaniškumui, bendradarbiauti su kompetentingomis visuomeninėmis ar privačiomis organizacijomis bei institucijomis ir tokiu būdu skatinti taiką;
5. imtis veiksmų olimpinio judėjimo vienybei stiprinti, jo nepriklausomybei saugoti, sporto politiniam neutralumui ir autonomijai išlaikyti;
6. kovoti su bet kokia olimpinį judėjimą veikiančia diskriminacija;
7. skatinti ir remti išrinktus sportininkų atstovus olimpiniam judėjime, TOK'o Sportininkų komisijai veikiant kaip svarbiausiam atstovui olimpinį žaidynių ir kitais klausimais;
8. skatinti ir remti moterų dalyvavimą visose ir visų lygių sporto struktūrose, kad būtų įgyvendintas vyrų ir moterų lygių galimybių principas;
9. apsaugoti dopingo nevartojančius sportininkus ir užtikrinti sąžiningumą sporte, vadovaujant kovai su dopingu ir imantis veiksmų prieš visas manipuliavimo sporto varžybų rezultatais ir susijusios korupcijos formas;
10. skatinti ir remti priemones, susijusias su sportininkų medicinine priežiūra ir sveikata;

11. priešintis bet kokiai politinei ar komercinei prievartai sporte ir sportininkams;
12. skatinti ir remti sporto organizacijų ir valstybinių institucijų pastangas rūpintis socialine ir profesine sportininkų ateitimi;
13. skatinti ir remti sporto visiems plėtrą;
14. skatinti ir remti atsakingą požiūrį į aplinkos apsaugos problemas, propaguoti darnios plėtros principus sporte ir reikalauti, kad olimpinės žaidynės vyktų pagal šiuos principus;
15. propaguoti teigiamą olimpinių žaidynių paveldą olimpines žaidynes organizuojančiuose miestuose, regionuose ir šalyse;
16. skatinti ir remti tokias iniciatyvas, kurios jungia sportą su kultūra ir švietimu;
17. skatinti ir remti Tarptautinės olimpinės akademijos (TOA) ir kitų institucijų, dirbančių olimpinio švietimo labui, veiklą;
18. skatinti saugų sportą ir apsaugoti sportininkus nuo visų formų seksualinio priekabiavimo ir prievartos.

Oficialus 2 taisyklės išaiškinimas

1. *TOK'o Vykdomasis komitetas savo nustatytomis sąlygomis gali suteikti TOK'o globą tarptautinėms regiono, žemyno ar pasaulio daugelio sporto šakų varžyboms, jeigu jos vyks griežtai laikantis Olimpinės chartijos, o jų organizavimą kontroliuos NOK'ai arba TOK'o pripažintos asociacijos, padedant atitinkamoms TF'oms ir laikantis jų nustatytų techninių taisyklių.*
2. *TOK'o Vykdomasis komitetas gali suteikti TOK'o globą kitiems renginiams, jeigu šie atitinka olimpinio judėjimo tikslus.*

3 TOK'o pripažinimas

1. TOK gali oficialiai pripažinti olimpinio judėjimo dalyvius.
2. TOK gali pripažinti NOK'ais tas nacionalines sporto organizacijas, kurių veikla atitinka jo misiją ir vaidmenį. TOK taip pat gali pripažinti NOK'ų asociacijas, sudarytas žemynų arba pasaulio lygiu. Visi NOK'ai ir jų asociacijos, jeigu įmanoma, privalo turėti juridinio asmens statusą. Šios organizacijos turi laikytis Olimpines chartijos nuostatų, o jų įstatus tvirtina TOK'as.
3. TOK'as gali pripažinti TF'as ir TF'ų asociacijas.
4. TF'ų asociacijos arba NOK'ų asociacijos pripažinimas jokių būdu nepanaikina kiekvienos TF'os arba kiekvieno NOK'o teisės tiesiogiai vesti derybas su TOK'u, ir atvirkščiai.
5. TOK'as gali pripažinti nevyriausybinės organizacijos, susijusias su sportu ir veikiančias tarptautiniu mastu, kurių įstatai ir veikla neprieštaruoja Olimpinei chartijai.
6. Visais atvejais pripažinimo rezultatus nustato TOK'o Vykdomasis komitetas.
7. TOK'as suteikia laikiną arba visišką pripažinimą. Laikinas pripažinimas suteikiamas arba atšaukiamas TOK'o Vykdomojo komiteto sprendimu konkrečiam arba neribotam laikotarpiui. TOK'o Vykdomasis komitetas gali nustatyti sąlygas, kurioms esant laikinas pripažinimas gali būti panaikintas. Visišką pripažinimą suteikia arba jį atšaukia TOK'o sesija. Visas pripažinimo procedūras nustato TOK'o Vykdomasis komitetas.

4 Olimpinis kongresas*

1. Olimpiniam kongrese, kuris vyksta TOK'o nustatytu periodiškumu, dalyvauja olimpinio judėjimo dalyviai. Olimpinį kongresą šaukia TOK'o prezidentas. Olimpinis kongresas atlieka patariamąjį vaidmenį.

Oficialus 4 taisyklės išaiškinimas

1. *Olimpinį kongresą šaukia prezidentas TOK'o sesijos sprendimu, o rengia TOK'as sesijos nustatytoje vietoje ir nustatytu laiku. TOK'o prezidentas pirmininkauja kongresui ir sprendžia procedūrinius klausimus.*
2. *Olimpiniam kongrese dalyvauja TOK'o nariai, garbės prezidentas, nusipelnę nariai, garbės nariai, delegatai, atstovaujantys TF'oms ir NOK'ams, taip pat TOK'o pripažintų organizacijų atstovai. Be to, jame dalyvauja sportininkai ir TOK'o asmeniškai arba kaip organizacijos atstovai pakviesti asmenys.*
3. *Pasitaręs su TF'omis ir NOK'ais, TOK'o Vykdomasis komitetas sudaro olimpinio kongreso darbotvarkę.*

5 Olimpinis solidarumas*

Olimpinio solidarumo tikslas – suteikti pagalbą NOK'ų sportininkų tobulėjimo programoms, ypač toms, kurioms jos labiausiai reikia. Ši pagalba teikiama per TOK'o ir NOK'ų bendrai parengtas programas, o TF'os prirėikus teikia techninę pagalbą

Olimpinio solidarumo patvirtintomis programomis siekiama:

- 1. propaguoti pagrindinius olimpizmo principus;*
- 2. padėti NOK'ams rengti savo sportininkus ir komandas dalyvauti olimpinėse žaidynėse;*
- 3. gilinti sportininkų ir trenerių technines sporto žinias;*
- 4. kartu su NOK'ais ir TF'omis kelti sportininkų ir trenerių techninį lygį (taip pat skiriant stipendijas);*
- 5. ugdyti sporto administratorius;*
- 6. bendradarbiauti su panašių tikslų siekiančiomis organizacijomis ir asmenimis ypač per olimpinį švietimą ir sporto propagavimą;*
- 7. bendradarbiaujant su nacionalinėmis ar tarptautinėmis organizacijomis, prireikus kurti paprastas, funkcionalias ir ekonomiškai sporto infrastruktūras;*
- 8. remti NOK'ų vadovaujamų ar globojamų nacionalinio, regioninio ar žemyninio lygio varžybų organizavimą ir padėti NOK'ams organizuoti ir rengti delegacijas dalyvavimui regioninėse ir žemyninėse žaidynėse;*
- 9. skatinti bendras dvišalio ir daugiašalio NOK'ų bendradarbiavimo programas;*
- 10. raginti vyriausybes ir tarptautines organizacijas įtraukti sportą į oficialios paramos vystymuisi politiką;*
- 11. remti sportininkus pabėgėlius.*

Šias programas administruoja Olimpinio solidarumo komisija.

6 Olimpinės žaidynės*

1. Olimpinės žaidynės yra ne šalių, bet sportininkų individualios arba komandinės varžybos. Jose dalyvauja sportininkai, atrinkti NOK'ų, kurių paraiškas priėmė TOK'as. Sportininkai varžosi atitinkamoms TF'oms techniškai vadovaujant varžyboms.
2. Olimpinės žaidynės apima olimpiados žaidynes ir žiemos olimpinės žaidynes. Tik tos sporto šakos, kurios kultivuojamos ant sniego arba ledo, pripažįstamos žiemos sporto šakomis.

Oficialus 6 taisyklės išaiškinimas

1. *Olimpiada reiškia ketverių iš eilės kalendorinių metų, kurie prasideda pirmųjų metų sausio 1 dieną ir baigiasi ketvirtųjų metų gruodžio 31 dieną, laikotarpį.*
2. *Olimpiados skaičiuojamos iš eilės nuo pirmųjų olimpiados žaidynių, kurios įvyko 1896 m. Atėnuose. XXIX olimpiada prasidėjo 2008 m. sausio 1 d.*
3. *Žiemos olimpinės žaidynės skaičiuojamos iš eilės pagal šių žaidynių rengimo eilės tvarką.*

7 Teisės į olimpinės žaidynes ir olimpinę nuosavybę*

1. TOK'as, kaip vadovaujanti olimpinio judėjimo organizacija, atsako už olimpinio judėjimo vertybių puoselėjimą, materialinę pagalbą organizuojant olimpinės žaidynes ir skleidžiant informaciją apie jas, pagalbą TF'oms, NOK'ams ir sportininkams rengtis olimpinėms žaidynėms. TOK'ui priklauso visos teisės į olimpinės žaidynes ir olimpinę nuosavybę, aprašytą šioje taisyklėje. Naudojantis minėtomis teisėmis, gali būti gaunama pajamų iškeltiems tikslams pasiekti. Įgyvendinant olimpinio judėjimo ir jo dalyvių, gaunančių naudos iš šių pajamų, interesus,

turi būti užtikrinama, kad visos suinteresuotosios šalys kiek įmanoma saugotų visas šias teises ir olimpinę nuosavybę, ir kad naudojamasi šiomis teisėmis ir nuosavybe tvirtintų TOK'as.

2. Olimpinės žaidynės yra išskirtinė TOK'o nuosavybė. TOK'ui priklauso visos su olimpinėmis žaidynėmis susijusios teisės ir informacija, ypač visos (be išimties) teisės, susijusios su i) olimpinių žaidynių organizavimu, naudojimu ir rinkodara, ii) leidimu fiksuoti olimpinių žaidynių judančius ir nejudančius vaizdus bei naudoti juos žiniasklaidoje, iii) olimpinių žaidynių garso ir vaizdo įrašų registravimu, ir iv) kūrinų ar signalų, sudarančių garso ir vaizdo registracijas, arba olimpinių žaidynių įrašų transliavimu, perdavimu, kartotiniu perdavimu, demonstravimu, platinimu, prieinamumu ar kitokiu pateikimu visuomenei visomis priemonėmis, kurios egzistuoja dabar ar bus sukurtos ateityje.
3. TOK'as nustato visų duomenų, susijusių su olimpinėmis žaidynėmis ir jų metu vykstančiomis varžybomis ir sporto renginiais, gavimo ir naudojimo sąlygas.
4. Olimpinis simbolis, vėliava, devizas, himnas, pavadinimai (įskaitant, bet neapsiribojant pavadinimais „olimpinės žaidynės“ ir „olimpiados žaidynės“), ženklai, emblemos, ugnis ir deglas, kaip nustatyta 8–14 taisyklėse, taip pat kiti muzikiniai kūriniai, garso ir vaizdo kūriniai arba kiti kūrybiniai darbai ar dirbiniai, kuriuos olimpinėms žaidynėms užsako TOK'as, NOK'ai ir (ar) OŽOK'ai, dėl patogumo gali būti bendrai ar atskirai vadinami „olimpine nuosavybe“. Išskirtinai TOK'ui priklauso visos teisės į bet kurią ar visą olimpinę nuosavybę, taip pat visos teisės ją naudoti, įskaitant (bet neapsiribojant) olimpinės nuosavybės naudojimą pelno siekimo, komerciniais ar reklamos tikslais. TOK'as gali visas ar dalį savo teisių perleisti TOK'o Vykdomojo komiteto nustatytais sąlygomis.

8 Olimpinis simbolis*

Olimpinis simbolis yra atskirai naudojami penki sunerti vienodų dydžių vienos arba penkių skirtingų spalvų žiedai (olimpiniai žiedai). Jeigu naudojami penkių skirtingų spalvų žiedai, spalvos iš kairės į dešinę yra šios: mėlyna, geltona, juoda, žalia ir raudona. Žiedai sunerti iš kairės į dešinę tokia tvarka: mėlynas, juodas ir raudonas – viršuje, geltonas ir žalias – apačioje, kaip pavaizduota paveikslėlyje. Olimpinis simbolis vaizduoja olimpinio judėjimo veiklą ir reiškia penkių žemynų sąjungą ir viso pasaulio sportininkų susitikimą olimpinėse žaidynėse.

9 Olimpinė vėliava*

Olimpinė vėliava yra balta, be apvadų. Jos centre – penkių spalvų olimpinis simbolis

10 Olimpinis devizas*

Olimpinis devizas „Greičiau, aukščiau, stipriau“ (Citius – Altius – Fortius) reiškia olimpinio judėjimo siekius.

11 Olimpinės emblemos*

Olimpinė emblema – tai vientisa kompozicija, kurioje olimpiniai žiedai sujungti su kitu skiriamuoju elementu.

12 Olimpinis himnas*

Olimpinis himnas – tai Spiros Samaros (Spiro Samara) sukurtas muzikinis kūrinys, pavadintas „Olimpiniu himnu“.

13 Olimpinė ugnis ir olimpinis deglas*

1. Olimpinė ugnis – tai TOK'o leidimu Olimpijoje uždegta ugnis.
2. Olimpinis deglas – tai nešiojamasis deglas (arba jo modelis), patvirtintas TOK'o ir naudojamas olimpinei ugniai deginti.

14 Olimpiniai ženklai*

Olimpiniai ženklai – tai bet koks vaizdinis ar garsinis bet kokių sąsajų ir ryšių su olimpinėmis žaidynėmis, olimpiniu judėjimu ar kitomis jų dalimis atvaizdavimas.

Oficialus 7–14 taisyklių išaiškinimas

1. *Teisinė apsauga*
  - 1.1. *TOK'as gali imtis visų reikalingų priemonių, kad ir nacionaliniu, ir tarptautiniu lygiu juridškai apgintų savo teises į olimpines žaidynes ir kitą nuosavybę.*

- 1.2. *Kiekvienas NOK'as yra atsakingas TOK'ui už 7–14 taisyklių ir jų oficialaus išaiškinimo laikymąsi savo šalyje. NOK'as turi imtis priemonių, kad būtų uždraustas bet koks šioms taisyklėms ar jų oficialiam išaiškinimui prieštaraujantis bet kokios olimpinės nuosavybės naudojimas. NOK'as taip pat turi rūpintis apginti TOK'o olimpinę nuosavybę TOK'o naudai.*
- 1.3. *Kai nacionaliniai įstatymai, prekės ženklo registracija ar bet koks kitas teisinis dokumentas NOK'ui duoda teisę ginti olimpinį simbolį ar bet kurią kitą olimpinę nuosavybę, toks NOK'as šiomis teisėmis gali naudotis tik laikydamasis Olimpinės chartijos ir iš TOK'o gautų nurodymų.*
- 1.4. *NOK'as bet kuriuo metu gali kreiptis į TOK'ą pagalbos, kad būtų užtikrinta bet kurios olimpinės nuosavybės teisinė apsauga ir sprendžiami visi dėl šių klausimų iškilę ginčai su trečiosiomis šalimis.*
- 1.5. *TOK'as bet kuriuo metu gali kreiptis į NOK'ą pagalbos, kad būtų užtikrinta bet kurios olimpinės nuosavybės teisinė apsauga ir sprendžiami visi dėl šių klausimų iškilę ginčai su trečiosiomis šalimis.*
2. *Olimpinės nuosavybės naudojimas, kai tai daro TOK'as arba trečiosios šalys, TOK'ui suteikus įgaliojimą ar licenciją:*
  - 2.1. *TOK'as gali sukurti vieną arba kelias olimpines emblemas ir jas naudoti savo nuožiūra.*
  - 2.2. *TOK'as ar jo įgaliotas asmuo gali naudoti olimpinį simbolį, olimpines emblemas ar bet kurią kitą TOK'o olimpinę nuosavybę NOK'o šalyje, jeigu bus laikomasi šių sąlygų:*
    - 2.2.1. *Visos rėmimo ar tiekimo sutartys arba rinkodaros iniciatyvos dėl naudojimo, nepaminėtos tolesniame 2.2.2 punkte, nepadarys didelės žalos NOK'o interesams, o sprendimą priims TOK'as, pasitaręs su tuo NOK'u, kuris iš minėto olimpinės nuosavybės naudojimo gaus dalį pelno.*
    - 2.2.2. *Vykdamas visas licencijavimo sutartis dėl olimpinės nuosavybės naudojimo, NOK'as gaus pusę pelno, išskaičiavus mokesčius ir kitas*

susijusias išlaidas. NOK'as bus iš anksto informuojamas apie minėtos nuosavybės naudojimą.

- 2.3. TOK'as savo nuožiūra gali įpareigoti olimpines žaidynes transliuojančias televizijos kompanijas olimpiinių žaidynių retransliacijų reklamai naudoti olimpinį simbolį, TOK'o olimpines emblemas ar kitą TOK'o ir OŽOK'o olimpinę nuosavybę. Šio išaiškinimo 2.2.1 ir 2.2.2 punktų nuostatos tokiu atveju netaikomos.*
- 3. Olimpinio simbolio, olimpinės vėliavos, olimpinio devizo ir olimpinio himno naudojimas:*
  - 3.1. Pagal šio išaiškinimo 2.2 punktą TOK'as gali naudoti olimpinį simbolį, olimpinę vėliavą, olimpinį devizą ir olimpinį himną savo nuožiūra.*
  - 3.2. NOK'ai, gavę išankstinį TOK'o Vykdomojo komiteto sutikimą, gali naudoti olimpinį simbolį, olimpinę vėliavą, olimpinį devizą ir olimpinį himną tik savo pelno nesiekiančioje veikloje su sąlyga, kad toks naudojimas prisidės prie olimpinio judėjimo plėtros ir nežemins jo orumo.*
- 4. NOK'o arba OŽOK'o vykdomas Olimpines emblemos kūrimas ir naudojimas:*
  - 4.1. Olimpinę emblemą gali kurti NOK'as arba OŽOK'as, patvirtinus TOK'ui.*
  - 4.2. TOK'o olimpines emblemos modelį gali patvirtinti tik nustatęs, kad ši emblema skiriasi nuo kitų olimpiinių emblemų.*
  - 4.3. Olimpiniėje emblemoje esančio olimpinio simbolio plotas neturi būti didesnis už vieną trečiąją dalį emblemos ploto. Be to, olimpinis simbolis į olimpinę emblemą turi tilpti visas ir be pakeitimų.*
  - 4.4. Taip pat NOK'o olimpinė emblema turi atitikti šiuos reikalavimus:*
    - 4.4.1. Emblemos dizainas turi aiškiai atskleisti sąsajas su atitinkamo NOK'o šalimi.*
    - 4.4.2. Skiriamasis emblemos elementas neturi apsiriboti vien tik šalies, kuriai priklauso NOK'as, pavadinimu ar jo santrumpa.*

- 4.4.3. Skiriamajame emblemos elemente neturi būti nuorodos į olimpines žaidynes, konkrečią datą ar įvykį, kad nebūtų apibrėžtos laiko ribos.
- 4.4.4. Skiriamajame emblemos elemente neturi būti devizų, pavadinimų arba plačiai paplitusių posakių, kurie turėtų universalų ar tarptautinį pobūdį.
- 4.5. Be ankstesniuose 4.1, 4.2 ir 4.3 punktuose išdėstytų reikalavimų, OŽOK'o olimpinė emblema turi atitikti šiuos reikalavimus:
- 4.5.1. Emblema turi būti sukurta taip, kad aiškiai atsiskleistų jos sąsąją su olimpinėmis žaidynėmis, kurias organizuoja atitinkamas OŽOK'as.
- 4.5.2. Skiriamasis emblemos elementas neturi apsiriboti vien tik atitinkamo OŽOK'o šalies pavadinimu ar jo santrumpa.
- 4.5.3. Skiriamajame emblemos elemente negali būti devizų, pavadinimų arba plačiai paplitusių posakių, kurie turėtų universalų ar tarptautinį pobūdį.
- 4.6. Bet kuri kita olimpinė emblema, kurią TOK'as patvirtino iki šių nuostatų įsigaliojimo, yra teisėta.
- 4.7. Kiekvieną kartą ir visada, kai yra galimybė, NOK'o olimpinė emblema turi būti registruota savo šalyje (t. y. teisiškai apsaugota). Tai reikia padaryti per šešis mėnesius po TOK'o patvirtinimo, o šios registracijos įrodymas turi būti pateiktas TOK'ui. TOK'as gali atšaukti olimpinės emblemos patvirtinimą, jeigu atitinkami NOK'ai nesiims visų reikiamų priemonių savo olimpinei emblemai apsaugoti ir apie tokią apsaugą nepraneš TOK'ui. Taip pat pagal TOK'o nustatytus reikalavimus savo olimpines emblemas privalo saugoti ir OŽOK'ai. Jokia apsauga, kurios imasi NOK'ai ir OŽOK'ai, neturi būti nukreipta prieš TOK'ą.
- 4.8. Olimpinės emblemos naudojimas visais reklamos, komercijos ar pelno tikslais turi atitikti tolesniuose 4.9 ir 4.10 punktuose išdėstytas sąlygas.

- 4.9. *Visi NOK'ai arba OŽOK'ai, norintys tiesiogiai ar per trečiąsias šalis naudoti savo olimpinę emblemą reklamos, komercijos ar pelno tikslais, turi laikytis šio oficialaus išaiškinimo ir užtikrinti, kad jo laikytųsi trečiosios šalys.*
- 4.10. *Visas sutartis ir susitarimus, taip pat ir tuos, kuriuos sudaro OŽOK'as, turi pasirašyti arba patvirtinti atitinkamas NOK'as. Visos sutartys ir susitarimai turi remtis šiais principais:*
- 4.10.1. *NOK'o olimpinės emblemos gali būti naudojamos tik šio NOK'o teritorijoje; minėtos emblemos, taip pat visi kiti simboliai, emblemos, ženklai ar NOK'o pavadinimai, susiję su olimpizmu, negali būti naudojami jokiais reklamos, komercijos ar pelno tikslais kito NOK'o šalyje be jo išankstinio raštiško sutikimo.*
- 4.10.2. *OŽOK'o emblema, taip pat kiti olimpiniai simboliai, emblemos, ženklai ir OŽOK'o pavadinimai, susiję su olimpizmu, negali būti naudojami jokiais reklamos, komercijos ar pelno tikslais kito NOK'o šalyje be išankstinio raštiško tokio NOK'o sutikimo.*
- 4.10.3. *Visais atvejais visų OŽOK'o sudarytų sutarčių galiojimo terminas turi baigtis ne vėliau kaip atitinkamų olimpinių žaidynių metų gruodžio 31 d.*
- 4.10.4. *Olimpinės emblemos naudojimas turi prisidėti prie olimpinio judėjimo plėtros ir nežeminti jo orumo; bet kokios olimpinės emblemos sąsajos su gaminiiais ar paslaugomis yra draudžiamos, jeigu neatitinka pagrindinių Olimpinės chartijos principų arba TOK'o vaidmens, kaip nurodyta šioje Olimpinėje chartijoje.*
- 4.10.5. *TOK'ui pareikalavus, visi NOK'ai arba OŽOK'ai privalo jam pateikti visų sutarčių, kurių šalimi jis yra, kopijas.*
5. *Pašto ženklai:*
- TOK'as, bendradarbiaudamas su atitinkamų šalių NOK'ais, skatina olimpinio simbolio naudojimą pašto ženkluose, kuriuos, bendradarbiaudamas su TOK'u, leidžia kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos, laikyda-*

mosi TOK'o nustatytų sąlygų.

6. *Kūriniai, užsakyti olimpinėms žaidynėms:*

Olimpinės žaidynes rengiančio miesto ir šalies NOK'as ir OŽOK'as turi užtikrinti, kad intelektualinės nuosavybės teisių į visus muzikinius kūrinius, garso ir vaizdo kūrinius arba kitus kūrybinius darbus ar dirbinius, užsakytus olimpinėms žaidynėms, priskyrimo TOK'ui procedūra tenkintų TOK'ą.

Tarptautinis olimpinis komitetas (TOK'as)

15 Teisinis statusas

1. TOK'as – tai tarptautinė nevyriausybinė, juridinio asmens statusą turinti, asociacijos pagrindu veikianti ne pelno organizacija, pripažinta Šveicarijos federalinės tarybos pagal 2000 m. lapkričio 1 d. sutartį.
2. TOK'o būstinė yra Lozanoje (Šveicarija), olimpinėje sostinėje.
3. TOK'o veiklos tikslas yra Olimpinėje chartijoje nustatytos misijos, vaidmens ir atsakomybės įgyvendinimas.
4. Vykdydamas savo misiją ir atlikdamas savo vaidmenį, TOK gali steigti, įsigyti ar kitaip kontroliuoti kitas juridines institucijas, tokias kaip fondai ar korporacijos.

16 Nariai*

1. TOK'o sudėtis – TOK'o narių tinkamumas, įdarbinimas, rinkimas, priėmimas ir statusas:

1.1. TOK'o nariai yra fiziniai asmenys. Bendras TOK'o narių skaičius pagal oficialų 16 taisyklės išaiškinimą negali viršyti 115. TOK'ą sudaro:

1.1.1. dauguma narių, kurių narystė nesusijusi su jokia specifine funkcija ar padaliniu, įskaitant ne daugiau kaip 5 narius, kurie gali būti renkami ypatingais atvejais. Kaip nustatyta oficialiame 16.2.2.5 taisyklės išaiškiniame, išskyrus minėtus 5 narius, bendras narių skaičius negali viršyti 70; pagal oficialų 16 taisyklės išaiškinimą tarp šių narių negali būti daugiau nei po vieną konkrečios šalies atstovą;

1.1.2. aktyvūs sportininkai, kaip nustatyta oficialiame 16.2.2.2 taisyklės išaiškiniame, jų bendras skaičius negali viršyti 15;

1.1.3. prezidentai ar asmenys, vadovaujantys TF'oms, TF'ų asociacijoms ar kitoms TOK'o pripažintoms organizacijoms; jų bendras skaičius negali viršyti 15;

1.1.4. prezidentai ar asmenys, vadovaujantys NOK'ams arba pasaulio ar žemynų NOK'ų asociacijoms; jų bendras skaičius negali viršyti 15; tarp jų negali būti daugiau nei po vieną konkrečios šalies atstovą.

1.2. TOK'as įdarbina ir renka savo narius iš tinkamų asmenų, kuriuos jis pripažįsta esant kvalifikuotus pagal oficialų 16 taisyklės išaiškinimą.

1.3. TOK'as priima naujus narius ceremonijoje, per kurią jie pasižada vykdyti savo pareigas ir priima priesaiką:

„Turėdamas garbę tapti Tarptautinio olimpinio komiteto nariu ir suprasdamas savo atsakomybę, pasižadu visomis išgalėmis tarnauti olimpiniam judėjimui; pasižadu pats laikytis ir iš kitų reikalauti visų Olimpinės chartijos nuostatų laikymosi ir Tarptautinio olimpinio komiteto sprendimų, kuriuos besąlygiškai priimu, vykdymo; pasižadu laikytis Etikos kodekso, atsispirti

bet kokiai politinei ar komercinei įtakai ir nepaisyti jokių rasinių ar religinių sumetimų; pasižadu kovoti su visomis kitomis diskriminacijos rūšimis ir visomis aplinkybėmis ginti Tarptautinio olimpinio komiteto ir olimpinio judėjimo interesus.“

- 1.4. TOK'o nariai atstovauja TOK'o ir olimpinio judėjimo interesams, juos propaguoja savo šalyse ir olimpinio judėjimo organizacijose, kurioms priklauso.
  - 1.5. TOK'o nariai negali prisimti iš vyriausybių, organizacijų ar trečiųjų šalių jokių priesakų ar įpareigojimų, trukdančių laisvai veikti ir nepriklausomai balsuoti.
  - 1.6. TOK'o nariai nėra asmeniškai atsakingi už TOK'o skolas ar įsipareigojimus.
  - 1.7. Pagal 16.3 taisyklę kiekvienas TOK'o narys renkamas aštuonerių metų laikotarpiui su galimybe būti perrinktam vienam ar keliems laikotarpiams ateityje. Perrinkimo procedūrą nustato TOK'o Vykdomasis komitetas.
2. Pareigos:
- Kiekvienas TOK'o narys turi vykdyti šias pareigas:
- 2.1. laikytis Olimpinės chartijos, Etikos kodekso ir kitų TOK'o norminių dokumentų;
  - 2.2. dalyvauti sesijose;
  - 2.3. dalyvauti TOK'o komisijų, į kurias yra paskirtas, darbe;
  - 2.4. prisidėti prie olimpinio judėjimo plėtros ir propagavimo;
  - 2.5. stebėti TOK'o programų įgyvendinimą savo šalyje ir olimpinio judėjimo organizacijoje, kuriai priklauso;
  - 2.6. prezidento prašymu informuoti jį apie olimpinio judėjimo plėtrą ir propagavimą bei šio judėjimo poreikius savo šalyje ir olimpinio judėjimo organizacijoje, kuriai priklauso;
  - 2.7. nedelsiant informuoti TOK'o prezidentą apie visus įvykius, galinčius trukdyti laikytis Olimpinės chartijos nuostatų arba kitokiu būdu neigiamai veikti

olimpinį judėjimą savo šalyje ir olimpinio judėjimo organizacijoje, kuriai priklauso;

2.8. vykdyti kitas prezidento pavestas užduotis.

3. Narystės nutraukimas:

Narystė TOK'e nutraukiama esant šiomis aplinkybėms:

3.1. Atsistatydinus:

Kiekvienas TOK'o narys gali bet kuriuo metu nutraukti savo narystę TOK'e, padavęs TOK'o prezidentui raštišką atsistatydinimo pareiškimą. Prieš priimdamas nutarimą dėl atsistatydinimo, Vykdomasis komitetas gali paprašyti panorusio atsistatydinti nario pasiaiškinti.

3.2. Neperrinkus:

Bet kuris TOK'o narys netenka narystės be jokių papildomų formalumų, kai jis neperrenkamas pagal 16.1.7 taisyklę, oficialų 16.2.5 taisyklės išaiškinimą ir atskirais oficialaus 16.2.6.2 taisyklės išaiškinimo atvejais.

3.3. Suėjus ribiniam amžiui:

3.3.1. Bet kuris TOK'o narys netenka narystės kalendorinių metų, kuriais jam sukanka 70 metų, pabaigoje pagal 16.3.3.2 taisyklę ir oficialų 16.2.6.1 taisyklės išaiškinimą.

3.3.2. Ribinio amžiaus prailginimas:

3.3.2.1. TOK'o Vykdomojo komiteto siūlymu, sesija gali prailginti ribinį amžių bet kuriam TOK nariui, kuriam netaikomos oficialiame 16.2.6.1 taisyklės išaiškiniame numatytos perėinamosios nuostatos.

3.3.2.2. Bet kuriuo metu ribinis amžius negali būti prailginamas daugiau nei penkiems tokiems TOK'o nariams.

3.3.2.3. Bet koks pratęsimas atliekamas ne daugiau kaip ketveriems metams.

3.3.2.4. Sesijoje balsavimas vyksta slapta, sprendimas priimamas paprastą balsų daugumą.

3.4. Nelankant sesijų ar aktyviai nedalyvaujant TOK'ο veikloje:

Bet kuris TOK narys netenka narystės be jokio savo pareiškimo, išskyrus nenugalimos jėgos (force majeure) atvejus, jei jis nelanko sesijų ar nevykdo jokios aktyvios veiklos TOK'e dvejus metus iš eilės. Tokiais atvejais narystės nutraukimas Vykdomojo komiteto siūlymu patvirtinamas sesijos sprendimu.

3.5. Pasikeitus gyvenamajai vietai ar pagrindinių interesų centrui:

Pagal 16.1.1.1 taisyklę bet kuris TOK'ο narys netenka narystės, jei jis perkėlė savo gyvenamąją vietą ar pagrindinių interesų centrą į kitą nei jo išrinkimo metu buvusią šalį. Šiuo atveju narystės nutraukimas TOK'ο Vykdomojo komiteto siūlymu patvirtinamas sesijos sprendimu, atsižvelgus į visas atitinkamas individualias aplinkybes.

3.6. Kai nariai buvo išrinkti kaip aktyvūs sportininkai:

Pagal 16.1.1.2 taisyklę bet kuris TOK'ο narys netenka narystės, jei jis nebėra TOK'ο Sportininkų komisijos narys.

3.7. Prezidentams ar asmenims, vadovaujantiems NOK'ams arba pasaulio ar žemynų NOK'ų asociacijoms, taip pat vadovaujantiems TF'oms, TF'ų asociacijoms ar kitoms TOK'ο pripažintoms organizacijoms, nustojus vykdyti savo funkciją:

Bet kuris TOK'ο narys pagal 16.1.1.3 taisyklę arba 16.1.1.4 taisyklę netenka narystės, kai nustoja vykdyti funkciją, kurią jis vykdė, kai buvo išrinktas į TOK'ą.

3.8. Pašalinus:

3.8.1. TOK'ο narys gali būti pašalintas sesijos sprendimu, jeigu jis sulaužė priesaiką arba jeigu sesija nusprendžia, kad šis narys nepaisė TOK'ο interesų ar tyčia juos kompromitavo, arba jo veikla yra neverta TOK'ο.

- 3.8.2. Sprendimas pašalinti TOK'o narį priimamas sesijoje TOK'o Vykdomojo komiteto siūlymu. Toks sprendimas priimamas dviejų trečdalių balsų dauguma. Šalinamasis narys turi teisę būti išklaustas; ši teisė apima teisę susipažinti su kaltinimais ir teisę atstovauti asmeniškai arba pateikti ginamąjį raštą.
  - 3.8.3. Kol sesija apsisprendžia dėl siūlymo narį pašalinti, TOK'o Vykdomasis komitetas gali sustabdyti narystę ir atimti tokiam nariui visas ar dalį narystės jam suteiktų teisių, privilegijų ir funkcijų.
  - 3.8.4. Iš TOK'o pašalintas narys negali būti NOK'o, NOK'ų asociacijos ar OŽOK'o nariu.
4. Garbės prezidentas, nusipelnę nariai ir garbės nariai:
- 4.1. TOK'o Vykdomojo komiteto siūlymu sesija gali išrinkti garbės prezidentu TOK'o narį, kuris itin gerai atliko pareigas būdamas TOK'o prezidentu. Garbės prezidentas turi teisę teikti pasiūlymus.
  - 4.2. Bet kuris TOK'o narys, baigiantis kadenciją po ne mažiau kaip 10 metų tarnybos TOK'e ir išskirtinai gerai atlikęs savo pareigas, TOK'o Vykdomojo komiteto siūlymu gali būti sesijos išrinktas TOK'o nusipelnisiu nariu.
  - 4.3. TOK'o Vykdomojo komiteto siūlymu sesija gali išrinkti garbės nariais žymius asmenis, kurie nebuvo TOK nariai, už ypatingus nuopelnus TOK'ui.
  - 4.4. Garbės prezidentas, nusipelnę nariai ir garbės nariai išrenkami iki gyvos galvos. Jie neturi balsavimo teisės ir negali pretenduoti į jokiais pareigas TOK'e. 16.1.1–1.5, 16.1.7, 16.2, 16.3 taisyklių ir oficialaus 16.1 ir 16.2 taisyklių išaiškinimo nuostatos jiems netaikomos. Jų statusas gali būti panaikintas sesijos sprendimu.

Oficialus 16 taisyklės išaiškinimas

1. Tinkamumas:

Kiekvienas atitinkamos šalies pilietis, sulaukęs 18 metų, gali tapti TOK'o nariu, jeigu:

- 1.1. šio asmens kandidatūra pateikiama laikantis tolesnio 2.1 punkto reikalavimų;*
- 1.2. šis asmuo atitinka tolesnio 2.2 punkto sąlygas;*
- 1.3. šią kandidatūrą įvertino Narių rinkimo komisija;*
- 1.4. TOK'o Vykdomasis komitetas pasiūlo sesijai rinkti šį asmenį.*

2. TOK'o narių rinkimo procedūra:

2.1. Kandidatūrų pateikimas TOK'o narių rinkimams:

Pateikti kandidatūras TOK'o narių rinkimams turi teisę šie asmenys ir organizacijos: TOK nariai, TF'os, TF'ų asociacijos, NOK'ai, NOK'ų pasaulio ar žemynų asociacijos ir kitos TOK'o pripažintos organizacijos.

2.2. Kandidatūrų priėmimas:

Kad kandidatūros būtų priimtos, jos turi būti pateiktos prezidentui raštu ir atitikti šias sąlygas:

2.2.1. Visi asmenys ar organizacijos, teikiančios kandidatūrą TOK narių rinkimams, privalo kiekvienai kandidatūrai aiškiai nurodyti, ar šis kandidatas yra siūlomas kaip aktyvus sportininkas, vadovaujantis tolesniu 2.2.2 punktu, ar kandidatūra yra susijusi su funkcijomis, kurias kandidatas vykdo vienoje iš 2.2.3 ir 2.2.4 punktuose minimų organizacijų, ar kandidatas yra nepriklausomas asmuo, kaip nurodyta 2.2.5 punkte.

2.2.2. Jeigu kandidatas siūlomas kaip aktyvus sportininkas pagal 16.1.1.2 taisyklę, toks kandidatas turi būti išrinktas arba paskirtas į TOK'o

Sportininkų komisiją ne vėliau kaip po olimpiados žaidynių ar žiemos olimpinė žaidynių, rengiamų po tų olimpinė žaidynių, kuriose toks kandidatas paskutinį kartą dalyvavo, paskelbimo.

- 2.2.3. Jeigu kandidatūra susijusi su tam tikrų funkcijų vykdymu TF, TF'ų asociacijoje ar kitoje pagal 3.5 taisyklę TOK'o pripažintoje organizacijoje, toks kandidatas privalo eiti prezidento pareigas arba užimti kitą vadovaujantį postą.*
- 2.2.4. Jeigu kandidatūra susijusi su tam tikrų funkcijų vykdymu NOK'e ar NOK'ų pasaulio ar žemyno asociacijoje, toks kandidatas privalo eiti prezidento pareigas arba užimti kitą vadovaujantį postą.*
- 2.2.5. Jeigu keliami bet kuri kita kandidatūra, toks kandidatas turi būti nepriklausomas asmuo, esantis šalyje, kurioje nuolat gyvena arba kurioje yra jo interesų centras, ir NOK'as, pilietis.*

2.3. TOK'o narių rinkimo komisija:

- 2.3.1. Remiantis TOK'o Vykdomojo komiteto nurodymu, TOK'o narių rinkimų komisijos užduotis – parengti reikalavimus kandidatams ir siūlyti kandidatus, siekiant užtikrinti, kad TOK'o sudėtis būtų įvairi ir subalansuota. Todėl TOK'o narių rinkimų komisija privalo įvertinti kiekvieną kandidatą, pretenduojantį tapti TOK'o nariu, pagal oficialų 21.3 taisyklės išaiškinimą ir per TOK'o prezidento nustatytą terminą TOK'o Vykdomajam komitetui pateikti kiekvieno kandidato raštišką įvertinimą.*
- 2.3.2. TOK'o narių rinkimų komisija surenka visą reikiamą informaciją apie kandidatus, įskaitant jų karjerą ir sportinę veiklą; Komisija gali paprašyti kandidato pateikti informaciją apie asmenis, iš kurių ji gali gauti informacijos, taip pat pradinę informaciją ir konsultacijas iš kitų asmenų bei organizacijų; Komisija taip pat gali pakviesti kandidatą į pokalbį.*
- 2.3.3. TOK'o narių rinkimų komisija tikrina kiekvieno kandidato tinkamumą, kilmę ir galimybę būti patvirtintam, o prireikus ir kandidato, kaip aktyvaus sportininko, statusą ir funkcijas, su kuriomis kandidatūra siejama.*

2.3.4. Vertindama kandidatus, susijusius su pareigomis TF'oje arba NOK'e, TOK'o narių rinkimų komisija taip pat atsižvelgia į tai, ar kandidato atitinkamoje TF'oje arba NOK'e yra Sportininkų komisija, kuri laikosi galiojančių TOK'o taisyklių, ir ar tokia TF ar NOK'as laikosi Olimpinės chartijos ir Pasaulinio antidopingo kodekso.

2.3.5. TOK Narių rinkimo komisijoje turi būti bent po vieną TOK'o Etikos komisijos ir TOK'o Sportininkų komisijos atstovą.

2.4. Procedūra TOK'o Vykdomajame komitete:

2.4.1. Tik TOK'o Vykdomasis komitetas gali pasiūlyti kandidatūrą sesijai. Nusprendęs siūlyti kandidatūrą, TOK'o Vykdomasis komitetas ne vėliau kaip prieš mėnesį iki sesijos atidarymo pateikia sesijai savo raštišką pasiūlymą, prie kurio prideda TOK'o narių rinkimų komisijos įvertinimą. TOK'o Vykdomasis komitetas gali išklausti kandidatą. Taip pat gali pasiūlyti keletą kandidatūrų į vieną TOK'o nario vietą.

2.4.2. Kandidatūrų, siūlomų pagal ankstesnius 2.2.1 ir 2.2.2 punktus kaip aktyvūs sportininkai, peržiūra gali būti pagreitinta, o terminai, nurodyti 2.4.1 punkte, atšaukti, jeigu būtina pagreitinti į TOK'o Sportininkų komisiją išrinktų naujų aktyvių sportininkų rinkimą į TOK'o narius.

2.5. Procedūra sesijoje:

2.5.1. TOK'o nariai gali būti išrinkti tik per sesiją.

2.5.2. Narių rinkimų komisijos pirmininkas turi teisę pristatyti sesijai Komisijos nuomonę.

2.5.3. Visos TOK'o Vykdomojo komiteto siūlomos kandidatūros TOK'o narių rinkimams pateikiamos sesijai balsuoti; TOK'o nariai renkami slaptu balsavimu; sprendimai priimami balsų dauguma.

2.6. Pereinamosios nuostatos:

TOK narių, išrinktų iki 110 osios sesijos uždarymo datos (1999 m. gruodžio 11 d.), teisės užtikrinamos taip:

2.6.1. TOK'o narys, išrinktas iki 110 osios sesijos uždarymo datos (1999 m. gruodžio 11 d.), privalo atsistatydinti kalendorinių metų, kuriais jam sukanka 80 metų, pabaigoje, išskyrus tą atvejį, jeigu jis išrinktas iki 1966 metų. Jeigu TOK'o narys sulaukia 80 metų būdamas prezidentu, viceprezidentu arba TOK'o Vykdomojo komiteto nariu, jis atsistatydina kitos TOK'o sesijos pabaigoje.

2.6.2. Apribojimas, kad iš vienos šalies gali būti išrenkamas tik vienas narys, kaip nurodyta 16.1.1.1 taisyklės paskutiniame sakinyje, netaikomas TOK'o nariams, kurie išrinkti iki 110 osios sesijos uždarymo datos (1999 m. gruodžio 11 d.).

3. Narių registras:

TOK'o Vykdomasis komitetas saugo nuolatos atnaujinamą visų TOK'o narių, Garbės prezidento, nusipelnusių narių ir garbės narių registrą. Registre kaupiama pirminė informacija apie kiekvieno nario kandidatūrą ir nurodoma, ar kandidatas buvo siūlomas kaip aktyvus sportininkas, ar kaip tam tikrų funkcijų vykdytojas, ar kaip nepriklausomas asmuo.

4. Garbės prezidentas, nusipelnę nariai, garbės nariai:

4.1. Garbės prezidentas kviečiamas į olimpines žaidynes, olimpinį kongresą, sesijas ir TOK'o Vykdomojo komiteto susirinkimus, kur jam numatyta vieta šalia prezidento. Garbės prezidentas turi teisę teikti patarimus.

4.2. Nusipelnę nariai yra kviečiami į olimpines žaidynes, olimpinį kongresą ir sesijas, kur kiekvienam numatyta vieta. Jie gali teikti savo patarimus prezidento paprašyti.

4.3. Garbės nariai yra kviečiami į olimpines žaidynes ir olimpinį kongresą, kur kiekvienam numatyta vieta. Be to, prezidentas gali pakviesti juos dalyvauti kituose TOK'o susitikimuose ar renginiuose.

17 Organizacinė struktūra

TOK'o valdžią įgyvendina šios jo institucijos:

1. Sesija.
2. Vykdomasis komitetas.
3. Prezidentas.

18 Sesija*

1. Sesija yra visuotinis TOK'o narių susirinkimas. Sesija yra aukščiausioji TOK'o institucija. Jos sprendimai yra galutiniai. Sesija vyksta vieną kartą per metus. Neeilinė TOK'o sesija šaukiama prezidento iniciatyva arba ne mažiau kaip vieno trečdaliai TOK'o narių raštišku prašymu.
2. Sesijos galios yra šios:
  - 2.1. Priimti arba keisti Olimpinių chartiją;
  - 2.2. Rinkti TOK'o narius, Garbės prezidentą, nusipelnčius narius ir garbės narius;
  - 2.3. Rinkti TOK'o Vykdomojo komiteto prezidentą, viceprezidentą ir visus kitus TOK'o Vykdomojo komiteto narius;
  - 2.4. Rinkti olimpinių žaidynių miestus rengėjus;
  - 2.5. Rinkti miestą, kuriame vyks eilinė sesija; neeilinės sesijos vietą nustato prezidentas;
  - 2.6. Tvirtinti TOK'o metines veiklos ir finansines ataskaitas;
  - 2.7. Skirti nepriklausomus TOK'o auditorius;
  - 2.8. Spręsti dėl visiško NOK'ų, NOK'ų asociacijų, TF'ų, TF'ų asociacijų ir kitų organizacijų pripažinimo arba pripažinimo panaikinimo;
  - 2.9. Atleisti TOK'o narius ir atšaukti Garbės prezidento, nusipelnusių narių ir garbės narių statusą;
  - 2.10. Priimti arba keisti Sportininkų teisių ir pareigų deklaraciją atsižvelgiant į Sportininkų komisijos rekomendacijas, skatinti pagarbą šiai deklaracijai olimpiniam judėjime;
  - 2.11. Spręsti kitus klausimus, numatytus įstatymuose ir Olimpiniame chartijoje.
3. Kad sesija įvyktų, joje turi dalyvauti pusė ir dar vienas visų TOK'o narių. Sesija priima sprendimus balsų dauguma, tačiau Olimpinės chartijos taisyklėse arba

kitose Olimpinės chartijos dalyse išdėstytų pagrindinių olimpizmo principų pakeitimai turi būti priimami dviejų trečdalių balsų dauguma.

4. Kiekvienas TOK'o narys turi vieną balsą. Susilaikiusiųjų ir tušti arba sugadinti biuleteniai neįskaitomi į reikalaujamą daugumą. Balsavimas pagal įgaliojimą yra draudžiamas. Slaptas balsavimas vyksta tada, kai to reikalauja Olimpinė chartija, taip nusprendžia pirmininkas arba to prašo ne mažiau kaip vienas ketvirtadalis sesijoje dalyvaujančių TOK'o narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, pirmininko balsas yra lemiamas.
5. Šios chartijos 18.3 ir 18.4 taisyklių nuostatos taikomos ir asmenų, ir olimpines žaidynes rengiančių miestų rinkimams. Tačiau jeigu dalyvauja arba lieka du kandidatai, išrenkamas kandidatas, kuris surinko daugiau balsų.
6. Sesija gali perduoti įgaliojimus Vykdomajam komitetui.

Oficialus 18 taisyklės išaiškinimas

1. TOK'o Vykdomasis komitetas yra atsakingas už pasirengimą sesijoms ir jų organizavimą, įskaitant visų su sesijos organizavimu susijusių reikalų tvarkymą.
2. Apie numatomos eilinės sesijos datą visiems TOK'o nariams pranešama ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki sesijos atidarymo. Sesiją oficialiai sušaukia prezidentas savo sprendimu (potvarkiu) likus ne mažiau kaip trisdešimčiai dienų iki eilinės sesijos ir likus ne mažiau kaip dešimčiai dienų iki neeilinės sesijos. Kartu su šaukimu į sesiją išsiunčiama ir darbotvarkė, kurioje turi būti nurodyta, kokie klausimai bus svarstomi sesijoje.
3. Sesijai pirmininkauja prezidentas, jei jo nėra arba jis negali – dalyvaujantis vice-prezidentas, turintis didžiausią stažą, o jeigu ir jo nėra arba jis negali – dalyvaujantis TOK'o Vykdomojo komiteto narys, turintis didžiausią stažą.
4. Visi sesijos sprendimai, įskaitant ir sprendimus dėl Olimpinės chartijos pakeitimų, įsigalioja nedelsiant, nebent sesija nusprendžia kitaip. Neįtrauktas į sesijos

darbotvarkę klausimas gali būti svarstomas tik tokiu atveju, jeigu to reikalauja vienas trečdalis TOK'o narių arba jeigu tokį sprendimą priima pirmininkas.

5. TOK'o narys privalo nusišalinti nuo balsavimo esant šioms aplinkybėms:
  - 5.1. *kai balsuojama dėl olimpines žaidynes rengiančio miesto kandidatūros, o tas miestas kandidatas yra toje šalyje, kurios pilietis yra TOK'o narys;*
  - 5.2. *kai balsuojama dėl olimpinės sesijos, kongreso ar dėl kurio nors kito susirinkimo ar renginio vietos, o miestas ar bet kuri kita institucija yra TOK'o nario šalyje;*
  - 5.3. *kai balsuojama dėl kandidato narystės TOK'e, o kandidatas yra pilietis tos pačios šalies kaip ir TOK'o narys;*
  - 5.4. *kai balsuojama dėl posto TOK'o Vykdomajame komitete ar dėl bet kurių kitų pareigų, o kandidatas yra pilietis tos pačios šalies kaip ir TOK'o narys;*
  - 5.5. *kai balsuojama dėl bet kurio kito klausimo, susijusio su šalimi, kurios pilietis yra TOK'o narys, ar su tos šalies NOK'u;*

Iškilus abejonėms, posėdžio pirmininkas sprendžia dėl atitinkamo TOK'o nario dalyvavimo balsavime.
6. *Visų rinkimų, išskyrus prezidento, tvarką nustato prezidentas. Prezidento rinkimų tvarką nustato TOK'o Vykdomasis komitetas.*
7. *Visas su sesija ir balsavimu susijusias procedūras, kurių nenustato Olimpinių chartija, nustato prezidentas.*
8. *Skubos atveju prezidentas arba TOK'o Vykdomasis komitetas gali TOK'o nariams pateikti rezoliuciją arba sprendimą balsuoti raštu, įskaitant faksu ir elektroniniu paštu.*
9. *Visų susirinkimų protokolus ir kitus sesijų įrašus tvirtina prezidentas.*

19 TOK'o Vykdomasis komitetas*

1. Sudėtis:

TOK'o Vykdomąjį komitetą sudaro prezidentas, keturi viceprezidentai ir dešimt kitų narių. Narių pasirinkimas atspindi sesijos sudėtį. Per kiekviena rinkimus sesija turi užtikrinti, kad bus laikomasi minėto principo.

2. Rinkimai, kadencija, mandato atnaujinimas ir laisvos vietos:

2.1. Visi TOK'o Vykdomojo komiteto nariai renkami sesijoje balsų dauguma slaptu balsavimu.

2.2. Viceprezidentų ir kitų dešimties TOK'o Vykdomojo komiteto narių kadencija trunka ketverius metus. Narys į TOK'o Vykdomąjį komitetą gali būti renkamas daugiausia dviem kadencijoms iš eilės nepaisant pareigų, į kurias buvo išrinktas.

2.3. Jeigu narys išbuvo dvi kadencijas iš eilės, kaip nustatyta 19.2.2 taisyklėje, pakartotinai į TOK'o Vykdomąjį komitetą jis gali būti renkamas ne anksčiau kaip po dvejų metų. Ši nuostata netaikoma prezidento kadencijai, kuriai laukimo terminas nenustatytas.

2.4. Atsiradus TOK'o Vykdomajame komitete bet kokiai laisvai vietai, išskyrus prezidento, naujas narys į šią vietą ketverių metų kadencijai renkamas artimiausioje sesijoje.

2.5. Visi TOK'o Vykdomojo komiteto nariai pradeda arba atnaušina savo kadenciją pasibaigus sesijai, kurioje buvo išrinkti. Jų kadencija baigiasi kartu su paskutine eiline sesija, vykstančia tais metais, kai turi baigtis jų įgaliojimai.

2.6. Šioje taisyklėje metai reiškia laikotarpį tarp dviejų viena po kitos einančių sesijų.

3. Įgaliojimai, atsakomybė ir pareigos:

TOK'o Vykdomasis komitetas prisiima atsakomybę už TOK'o administravimą ir bendrųjų reikalų tvarkymą. Visų pirma, jis vykdo šias funkcijas:

- 3.1. kontroliuoja, kaip laikomasi Olimpinių chartijos;
- 3.2. tvirtina visas su veiklos organizavimu susijusias vidaus tvarkos taisykles;
- 3.3. rengia TOK'o metines veiklos ir finansines ataskaitas, atsižvelgiant į tarptautinius finansinių ataskaitų standartus ir Šveicarijos teisę bei teikia jas sesijai kartu su auditorių ataskaita;
- 3.4. pateikia sesijai pranešimą apie visus siūlomus taisyklių ir išaiškinimų pakeitimus;
- 3.5. pateikia TOK'o sesijai pavardes asmenų, kuriuos siūlo rinkti į TOK'ą;
- 3.6. nustato ir prižiūri kandidatūrų rengti olimpinės žaidynes priėmimo ir atrankos procedūrą;
- 3.7. rengia TOK sesijų darbotvarkes;
- 3.8. prezidento siūlymu skiria ir atleidžia generalinį direktorių. Sprendimus dėl jo atlyginimo ir nuobaudų priima prezidentas;
- 3.9. vadovaudamasis įstatymu užtikrina tinkamą visų protokolų, sąskaitų ir kitų TOK'o įrašų, įskaitant visų sesijų, TOK'o Vykdomojo komiteto ir kitų komisijų ar darbo grupių susitikimų protokolų, saugojimą;
- 3.10. priima visus sprendimus ir leidžia teisiškai privalomas TOK'o taisykles pasirinkta tinkamiausia forma, pavyzdžiui, kodeksus, potvarkius, normas, direktyvas, vadovus, instrukcijas, reikalavimus ir kitus sprendimus, įskaitant (bet neapsiribojant) nurodymus, reikalingus tinkamam Olimpinių chartijos įgyvendinimui ir olimpinių žaidynių rengimui;
- 3.11. bent vieną kartą per dvejus metus organizuoja periodinius susitikimus su TF'omis ir NOK'ais. Šiems susitikimams pirmininkauja prezidentas. Pasikonsultavęs su atitinkamomis institucijomis, jis nustato procedūras ir darbotvarkę;
- 3.12. nustato ir skiria TOK'o garbės apdovanojimus;
- 3.13. vykdo visus kitus įgaliojimus ir pareigas, kurių įstatymas ar Olimpinių chartija nepriskiria sesijai ar prezidentui.

4. Įgaliojimų delegavimas:

TOK'o Vykdomasis komitetas gali deleguoti savo įgaliojimus vienam ar daugiau TOK'o Vykdomojo komiteto narių, TOK'o komisijoms, TOK'o administracijos nariams, kitoms institucijoms ar tretiesiems asmenims.

Oficialus 19 taisyklės išaiškinimas

- 1. Prezidentas yra atsakingas už visų TOK'o Vykdomojo komiteto susirinkimų organizavimą. Jis gali deleguoti dalį ar visus savo įgaliojimus generaliniam direktoriui.*
- 2. TOK'o Vykdomasis komitetas susirenka prezidento kvietimu arba pareikalavus narių daugumai mažiausiai dešimt dienų prieš susirinkimą. Pranešime dėl susirinkimo turi būti nurodyti klausimai, kurie bus svarstomi susirinkimo metu.*
- 3. TOK'o Vykdomojo komiteto susirinkimui pirmininkauja prezidentas, o jei jo nėra arba jis negali – susirinkime dalyvaujantis didžiausią stažą pagal šias pareigas turintis viceprezidentas, o jeigu ir jis nedalyvauja ar negali – susirinkime dalyvaujantis didžiausią stažą pagal šias pareigas turintis TOK'o Vykdomojo komiteto narys.*
- 4. Būtinai TOK'o Vykdomojo komiteto posėdžio kvorumas – aštuoni nariai.*
- 5. TOK'o Vykdomojo komiteto sprendimai priimami balsų dauguma.*
- 6. Kiekvienas narys turi vieną balsą. Skaičiuojant balsus ir nustatant daugumą susilaukusiųjų balsai ir neužpildyti arba sugadinti biuleteniai neskaičiuojami. Neleidžiama balsuoti pagal įgaliojimą. Slaptai balsuojama, kai to reikalauja Olimpinė chartija, tai nusprendžia posėdžio pirmininkas arba to prašo ne mažiau kaip ketvirtadalis dalyvaujančių narių. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, lemia posėdžio pirmininko balsas.*
- 7. TOK'o Vykdomojo komiteto narys turėtų nusišalinti nuo balsavimo esant aplinkybėms, išvardytoms oficialiame 18.5 taisyklės išaiškinyje.*

Kilus abejonėms, pirmininkas priima sprendimą dėl atitinkamo nario dalyvavimo balsavime.

8. *Bet kokias su TOK'o Vykdomojo komiteto susirinkimu susijusias procedūras, kurias nenumato Olimpinių chartija, nustato prezidentas.*
9. *TOK'o Vykdomasis komitetas savo susirinkimus gali organizuoti telekonferencijų ar vaizdo konferencijų būdu.*
10. *Skubos atveju prezidentas gali pateikti rezoliuciją arba sprendimą TOK'o Vykdomojo komiteto nariams balsuoti raštu, įskaitant faksu ar elektroniniu paštu.*
11. *Visų susirinkimų protokolus ir kitus įrašus tvirtina prezidentas.*

20 Prezidentas*

1. TOK'o sesija iš savo narių slaptu balsavimu renka prezidentą aštuoneriems metams su galimybe perrinkti ketverių metų kadencijai dar vieną kartą.
2. Prezidentas atstovauja TOK'ui ir vadovauja visai jo veiklai.
3. Prezidentas gali imtis veiksmų TOK'o vardu arba priimti sprendimus, kai aplinkybės neleidžia to padaryti sesijai arba TOK'o Vykdomajam komitetui. Tokie veiksmai arba sprendimai turi būti nedelsiant pateikti ratifikuoti kompetentingoms institucijoms.
4. Jeigu prezidentas negali eiti pareigų, jį pavaduoja didžiausią stažą turintis viceprezidentas, kol prezidentas vėl pradeda eiti savo pareigas, o jeigu prezidentas negrįžtamai praranda gebėjimą vykdyti savo pareigas – kol artimiausioje TOK'o sesijoje bus išrinktas naujas prezidentas. Šis naujas prezidentas renkamas aštuoneriems metams su galimybe būti perrinktam ketverių metų kadencijai dar vieną kartą.

Oficialus 20 taisyklės išaiškinimas

Kandidatai į prezidentus skelbiami likus trims mėnesiams iki atidarymo sesijos, kurios metu vyksta prezidento rinkimai. Tačiau šį terminą savo sprendimu gali pakeisti TOK'o Vykdomasis komitetas, jeigu, jo nuomone, egzistuoja sąlygos, kurios pateisina tokį pakeitimą.

21 TOK'o komisijos*

TOK'o komisijos gali būti steigiamos turint tikslą patarti sesijoms, TOK'o Vykdomajam komitetui arba prezidentui. Prezidentas, esant reikalui, įsteigia nuolatinės arba laikinąsias (ad hoc) komisijas ar darbo grupes. Jei Olimpinė chartija ar specialieji TOK'o Vykdomojo komiteto aktai nenurodo kitaip, prezidentas tvirtina šių komisijų nuostatus, skiria visus jų narius ir sprendžia dėl jų paleidimo, kai nutaria, kad jos atliko savo užduotį. Nė vienas komisijos ar darbo grupės susirinkimas negali įvykti be išankstinio prezidento pritarimo, išskyrus atvejus, kai Olimpinė chartija ar specialieji TOK'o Vykdomojo komiteto aktai nurodo kitaip. Prezidentas yra visų komisijų ir darbo grupių narys ex officio (pagal pareigas) ir turi viršenybę, kai dalyvauja jų posėdžiuose.

Oficialus 21 taisyklės išaiškinimas

1. TOK'o Sportininkų komisija:

TOK'o Sportininkų komisijos daugumą sudaro sportininkai, išrinkti olimpinėse žaidynėse dalyvaujančių sportininkų. Rinkimai vyksta olimpiados žaidynių arba žiemos olimpiadų žaidynių metu pagal TOK'o Vykdomojo komiteto nustatytas taisykles ir konsultuojantis su Sportininkų komisija. Apie rinkimus TF'oms ir NOK'ams turi būti pranešta ne vėliau kaip prieš vienerius metus iki olimpiadų žaidynių, per kurias vyks rinkimai.

Visas TOK'o Sportininkų komisijos taisyklės ir procedūras patvirtina TOK'o Vykdomasis komitetas po konsultacijų su TOK'o Sportininkų komisija.

2. TOK'o Etikos komisija:

Pagal 21 taisyklę ir oficialų 21.8 taisyklės išaiškinimą TOK'o Etikos komisija sudaroma ir valdoma pagal 22 taisyklę ir oficialų 22 taisyklės išaiškinimą.

3. TOK'o narių rinkimų komisija:

TOK'o narių rinkimų komisija sudaroma siekiant įvertinti visus kandidatus į TOK'o narius pagal oficialų 16.2.3 taisyklės išaiškinimą.

Visas TOK'o narių rinkimų komisijos taisyklės ir procedūras turi patvirtinti TOK'o Vykdomasis komitetas po konsultacijų su TOK'o Narių rinkimų komisija.

4. Olimpinio solidarumo komisija:

Olimpinio solidarumo komisija sudaroma užduotims, numatytiems 5 taisyklėje ir oficialiame 5 taisyklės išaiškiniame, vykdyti.

5. Miestų kandidatų vertinimo komisija:

Siekdamas įvertinti miestus, kandidatuojančius rengti olimpiados žaidynes ir žiemos olimpinės žaidynes, prezidentas steigia dvi miestų kandidatų vertinimo komisijas pagal oficialų 33.2 taisyklės išaiškinimą.

6. Olimpinių žaidynių koordinavimo komisija:

Siekdamas pagerinti olimpinių žaidynių organizavimą ir TOK'o, OŽOK'o, TF'ų ir NOK'ų bendradarbiavimą, prezidentas steigia Koordinavimo komisiją pagal 37 taisyklę ir oficialų 37 taisyklės išaiškinimą.

7. TOK'o Medicinos ir mokslo komisija:

7.1. Prezidentas steigia Medicinos ir mokslo komisiją, kurios nuostatuose numatytos šios pareigos:

7.1.1. įgyvendinti Pasaulio antidopingo kodeksą ir visas kitas TOK'o antidopingo taisyklės, ypač olimpinių žaidynių metu;

7.1.2. tobulinti sportininkų medicininės priežiūros ir sveikatos gaires.

7.2. Medicinos ir mokslo komisijos nariai olimpinių žaidynių metu jokių atveju negali atstovauti NOK'ui kaip medicinos srities atstovai. Taip pat jie neturi dalyvauti diskusijose dėl Pasaulio antidopingo kodekso nesilaikymo, jei diskutuojama apie jų NOK'o delegacijų narius.

8. Procedūros:

Kiekvienai TOK'o komisijai vadovauja TOK'o narys. TOK'o komisijos gali organizuoti susitikimus vaizdo arba telekonferencijų būdu.

22 TOK'o Etikos komisija*

TOK'o etikos komisijos užduotis – nustatyti ir atnaujinti etikos principus, įskaitant Etikos kodeksą, remiantis vertybėmis ir principais, išdėstytais Olimpinėje chartijoje, kurios sudedamoji dalis yra ir minėtasis kodeksas. Be to, ji tiria skundus dėl etikos principų nepaisymo, įskaitant Etikos kodekso dalis, ir, jei būtina, TOK'o Vykdomajam komitetui siūlo sankcijas.

TOK'o etikos komisijos pirmininką ir narius renka sesija, slaptu balsavimu, paprastą balsų daugumą.

Oficialus 22 taisyklės išaiškinimas

- 1. TOK'o Etikos komisijos sudėtis ir struktūra yra nurodyta jos įstatuose.*
- 2. Bet kokie Etikos kodekso, TOK'o Etikos komisijos įstatų ar kitų taisyklių ir vykdymo instrukcijų, leidžiamų Etikos komisijos, pakeitimai yra teikiami TOK'o Vykdomajam komitetui tvirtinti.*

23 Kalbos

1. TOK'o oficialiosios kalbos yra prancūzų ir anglų.
2. Visose TOK'o sesijose turi būti sinchroniškai verčiama į prancūzų, anglų, vokiečių, ispanų, rusų ir arabų kalbas.
3. Jeigu Olimpinės chartijos ir visų kitų TOK'o dokumentų tekstai prancūzų ir anglų kalbomis skiriasi, pirmenybė teikiama prancūziškajam, jei nėra kitokio aiškaus raštiško nurodymo.

24 TOK'o lėšos

1. TOK'as gali priimti dovanas ir palikimus, taip pat ieškoti kitų lėšų šaltinių savo uždaviniams vykdyti ir stiprinti paramą sportininkams. Jis gauna pajamų iš naudojimosi savo teisėmis, įskaitant (bet neapsiribojant) transliacijos teises, rėmimą, licencijas, teisę į olimpinę nuosavybę, taip pat olimpinių žaidynių šventimo teises.
2. TOK'as remia sportininkus sportinės karjeros metu ir po jos, skirdamas finansavimą NOK'ams, TF'oms ir OŽOK'ams.

3

Tarptautinės federacijos (TF'os)

25 TF'ų pripažinimas

Siekdamas vystyti ir skatinti olimpinį judėjimą, TOK'as gali pripažinti TF'as kaip vienai arba kelioms sporto šakoms pasauliniu mastu vadovaujančias tarptautines nevyriausybinės organizacijas, į kurias įeina toms sporto šakoms nacionaliniu lygmeniu vadovaujančios organizacijos.

Olimpiniam judėjimui priklausančių TF'ų įstatai, tradicijos ir veikla turi atitikti Olimpinę chartiją, įskaitant Pasaulio antidopingo kodekso ir Olimpinio judėjimo kodekso dėl manipulavimo sporto varžybonis prevencijos priėmimą ir įgyvendinimą. Ja vadovaudamasi kiekviena TF'a tvarko savo sporto šaką savarankiškai ir nepriklausomai.

26 TF'ų misija ir vaidmuo olimpiame judėjime

1. TF'os misija ir vaidmuo olimpiame judėjime yra:
  - 1.1. olimpine dvasia parengti ir įteisinti atitinkamos sporto šakos kultivavimo taisykles ir žiūrėti, kaip jų laikomasi;
  - 1.2. užtikrinti savo sporto šakos plėtotę visame pasaulyje;
  - 1.3. prisidėti prie Olimpinės chartijos tikslų įgyvendinimo skleidžiant olimpizmo ir olimpinio švietimo idėjas;
  - 1.4. teikti paramą TOK'ui peržiūrint kandidatūras rengti olimpines žaidynes savo atitinkamose sporto šakose;
  - 1.5. priiinti atsakomybę už savo sporto šakos kontrolę ir vadovavimą olimpinėse žaidynėse;
  - 1.6. kitose TOK'o globojamose tarptautinėse sporto šakų varžybose TF'a gali priiinti arba deleguoti atsakomybę už savo sporto šakos kontrolę ir vadovavimą jai;
  - 1.7. teikti techninę pagalbą įgyvendinant olimpinio solidarumo programas;
  - 1.8. skatinti ir remti priemones, susijusias su sportininkų medicinine priežiūra ir sveikata.
2. Be to, TF'a turi teisę:
  - 2.1. rengti pasiūlymus TOK'ui dėl Olimpinės chartijos ir olimpinio judėjimo;
  - 2.2. bendradarbiauti rengiant olimpinius kongresus;
  - 2.3. TOK'o kvietimu dalyvauti TOK'o komisijų veikloje.

4

Nacionaliniai olimpiniai komitetai (NOK'ai)

27 NOK'ų misija ir vaidmuo*

1. NOK'ų misija – laikantis Olimpinės chartijos plėtoti, propaguoti ir globoti olimpinį judėjimą savo šalyse.
2. NOK'ų vaidmuo:
  - 2.1. propaguoti savo šalyse pagrindinius olimpizmo principus ir vertybes, ypač sporto ir švietimo srityse, skatinant olimpinio švietimo programas visų lygių mokyklose, sporto ir fizinio ugdymo institucijose, universitetuose; remti olimpinio švietimo institucijų, tokių kaip nacionalinės olimpinės akademijos, olimpiniai muziejai ir kitos, steigimą, su olimpinio judėjimu susijusių programų, įskaitant kultūrinės, kūrimą;
  - 2.2. užtikrinti Olimpinės chartijos laikymąsi savo šalyse;
  - 2.3. skatinti aukšto meistriškumo sporto ir sporto visiems plėtotę;
  - 2.4. padėti rengti sporto darbuotojus, ypač organizuojant kursus ir užtikrinant, kad tie kursai padėtų propaguoti pagrindinius olimpizmo principus;

- 2.5. imtis priemonių prieš bet kokią diskriminaciją ir smurtą sporte;
- 2.6. priimti ir įgyvendinti Pasaulio antidopingo kodeksą;
- 2.7. skatinti ir remti priemones, susijusias su sportininkų medicinine priežiūra ir sveikata.
3. NOK'ai turi išimtinę teisę atstovauti savo šalims olimpinėse žaidynėse, taip pat TOK'o globojamose regionų, žemynų arba pasaulio kelių sporto šakų varžybose. Be to, kiekvienas NOK'as privalo dalyvauti olimpiados žaidynėse siųsdamas sportininkus.
4. NOK'ai turi išimtinę teisę atrinkti ir paskirti miestą, galintį kelti savo kandidatūrą rengti olimpines žaidynes jų šalyse.
5. Įgyvendindami savo misiją NOK'ai gali darniai bendradarbiauti su atitinkamomis vyriausybėmis institucijomis. Tačiau jie neturi dalyvauti jokiaje veikloje, kuri prieštarautų Olimpinei chartijai. NOK'ai taip pat gali bendradarbiauti su nevyriausybėmis organizacijomis.
6. NOK'ai turi saugoti savo autonomiją ir priešintis bet kokiam spaudimui, įskaitant (bet neapsiribojant) politinį, teisinį, religinį ar ekonominį, kuris trukdytų jiems vadovautis Olimpinei chartija.
7. NOK'ai turi teisę:
  - 7.1. nurodyti, identifikuoti ar minėti save kaip „Nacionalinį olimpinį komitetą“ (NOK'ą); šis nurodymas ar identifikavimas įtraukiamas į pavadinimą arba minimas jame;
  - 7.2. vadovaudamiesi Olimpinei chartija, siųsti sportininkus, oficialius atstovus ir kitą komandos personalą į olimpines žaidynes;
  - 7.3. naudotis olimpinio solidarumo parama;
  - 7.4. naudoti olimpinę nuosavybę, kaip nustatyta TOK'o, taip pat vadovaujantis 7–14 taisyklėmis ir jų oficialiu išaiškinimu;
  - 7.5. dalyvauti veikloje, kuriai vadovauja ar kurią globoja TOK'as, įskaitant regio-

- nines žaidynes;
- 7.6. priklausyti TOK'o patvirtintoms NOK'ų asociacijoms;
  - 7.7. teikti pasiūlymus TOK'ui dėl Olimpinės chartijos ir olimpinio judėjimo, įskaitant olimpinių žaidynių rengimą;
  - 7.8. teikti nuomonę dėl kandidatūrų rengti olimpines žaidynes;
  - 7.9. TOK'ui paprašius, dalyvauti TOK'o komisijų veikloje;
  - 7.10. bendradarbiauti rengiant olimpinius kongresus;
  - 7.11. naudotis kitomis teisėmis, kurias jiems suteikia Olimpinė chartija ir TOK'as.
8. Įvairios TOK'o tarnybos ir olimpinis solidarumas padeda NOK'ams vykdyti savo misiją.
  9. Greta priemonių ir sankcijų, numatytų už Olimpinės chartijos pažeidimus, TOK'o Vykdomasis komitetas, siekdamas apginti olimpinį judėjimą NOK'o šalyje, gali priimti atitinkamus sprendimus, įskaitant NOK'o pripažinimo sustabdymą arba panaikinimą, jeigu NOK'o veiklą ar veiksmus sunkina jo šalies konstitucija, įstatymai ar kiti teisės aktai, taip pat vyriausybių ar kitų institucijų sprendimai. Prieš priimdamas tokį sprendimą TOK'o Vykdomasis komitetas suteikia NOK'ui galimybę būti išklausytam.

28 NOK'ų sudėtis*

1. Kad ir kokia būtų NOK'ų sudėtis, į ją turi būti įtraukti:
  - 1.1. TOK'o nariai jų šalyje, jeigu tokių yra. Šie nariai turi balsavimo teisę NOK'o generalinėje asamblėjoje. Be to, TOK'o nariai šalyje, nurodytoje 16.1.1.1 ir 16.1.1.2 taisyklėse, yra NOK'o vykdomosios valdžios, kurioje jie turi balsavimo teisę, nariai ex officio;
  - 1.2. visos TF'ų narėmis esančios nacionalinės federacijos, kurių sporto šakos įtrauktos į olimpinių žaidynių programą, arba jų atstovai;

- 1.3. išrinkti sportininkų atstovai. Šie atstovai turi būti dalyvavę olimpinėse žaidynėse. Iš užimamų pareigų jie turi atsistatydinti ne vėliau kaip iki trečios olimpiados po paskutinių olimpinių žaidynių, kuriose jie dalyvavo, pabaigos. NOK'o prašymu TOK'o Vykdomasis komitetas gali nustatyti išimtį dėl reikalavimo, kad šie atstovai turi būti dalyvavę olimpinėse žaidynėse.
2. NOK'ų nariais taip pat gali būti:
  - 2.1. nacionalinės federacijos, TOK'o pripažintų TF'ų narės, kurių sporto šaka neįtraukta į olimpinių žaidynių programą;
  - 2.2. sporto šakų susivienijimai ir kitos sporto organizacijos arba jų atstovai, taip pat tos šalies pilietybę turintys asmenys, galintys stiprinti NOK'o veiksmingumą arba daug prisidedantys prie sporto ir olimpizmo plėtojimo.
3. NOK'o ir jo vykdomosios valdžios balsų daugumą sudarys 1.2 punkte nurodytų nacionalinių federacijų ar jų atstovų balsai. Svarstant su olimpinėmis žaidynėmis susijusius klausimus, skaičiuojami tik šių federacijų ir NOK'o vykdomosios valdžios narių balsai. Pritarus TOK'o Vykdomajam komitetui, NOK'as į savo balsų daugumą, taip pat į balsus, skaičiuojamus balsuojant dėl olimpinių žaidynių, gali įtraukti 1.1 punkte nurodytų TOK'o narių savo šalyje ir 1.3 punkte nurodytų sportininkų atstovų balsus.
4. Vyriausybės arba kitos viešosios valdžios institucijos negali skirti NOK'o narių. Tačiau NOK'as gali nuspręsti savo nuožiūra nariais rinkti šių institucijų atstovus.
5. NOK'o jurisdikcijos ribos turi sutapti su šalies, kurioje jis įkurtas ir turi savo būstinę, ribomis.

Oficialus 27 ir 28 taisyklių išaiškinimas

1. NOK'o pripažinimo procedūra:
  - 1.1. Nacionalinė sporto organizacija, teikianti paraišką dėl pripažinimo NOK'u, turi TOK'ui pateikti paraišką, įrodančią, kad ji atitinka visas Olimpinėje chartijoje, ypač 28 taisyklėje ir oficialiame 27 ir 28 taisyklių išaiškinyje, nurodytas sąlygas.
  - 1.2. Nacionalinė sporto organizacija turi pateikti įrodymus, kad NOK'o narėmis esančios nacionalinės federacijos savo šalyje ir tarptautiniu mastu kultivuoja konkrečias ir realiai egzistuojančias sporto šakas, organizuoja varžybas ir jose dalyvauja, taip pat įgyvendina sportininkų rengimo programas. NOK'as gali pripažinti kiekvienos sporto šakos, kuriai vadovauja TF'os, tik vieną nacionalinę federaciją. Šios nacionalinės federacijos ar jų išrinkti atstovai sudaro NOK'o ir jo vykdomosios valdžios balsų daugumą. Ne mažiau kaip penkios NOK'ui priklausančios nacionalinės federacijos turi būti TF'ų, kurių sporto šakos įtrauktos į olimpinių žaidynių programą, narės.
  - 1.3. TOK'o Vykdomojo komiteto patvirtinti pareiškėjo įstatai yra būtina sąlyga siekiant gauti pripažinimą. Ta pati sąlyga taikoma bet kokiam vėlesniam NOK'o įstatų pakeitimui ar patikslinimui. NOK'o įstatai turi visiškai atitikti Olimpinę chartiją ir remtis ja. Jeigu dėl NOK'o įstatų aiškinimo ar traktavimo kyla kokių nors abejonių arba jeigu yra prieštaravimų tarp įstatų ir Olimpinės chartijos, vadovaujamasi Olimpine chartija.
  - 1.4. Vadovaudamasis savo įstatais, NOK'as ne rečiau kaip vieną kartą per metus rengia generalinę asamblėją. Į generalinės asamblėjos darbotvarkę NOK'ai būtinai įtraukia metinės ataskaitos ir audituotų finansinių ataskaitų pateikimą, taip pat atitinkamais atvejais atstovų ir vykdomosios valdžios narių rinkimą.
  - 1.5. NOK'o atstovai ir vykdomosios valdžios nariai renkami vadovaujantis NOK'o įstatais ne ilgesnei kaip 4 metų kadencijai; jie gali būti perrenkami.

- 1.6. *NOK'o nariai, išskyrus asmenis, dirbančius administracinį sporto darbą, negali gauti jokios algos, taip pat kitokio atlygio už atliekamas pareigas ir teikiamas paslaugas. Tačiau jiems gali būti kompensuotos kelionės, apsigyvenimo ir kitos pateisinamos išlaidos, susijusios su pareigų vykdymu.*
  - 1.7. *Netekęs TOK'o pripažinimo, NOK'as netenka ir visų teisių, kurias jam buvo suteikusi Olimpinių chartija arba TOK'as.*
2. *NOK'ų užduotys:*
- NOK'ai vykdo šias užduotis:*
- 2.1. *Jie sudarinėja ir rengia atitinkamas delegacijas ir joms vadovauja olimpiniuose žaidynėse, taip pat regiono, žemyno ar pasaulio kelių sporto šakų TOK'o globojamose varžybose. Jie sprendžia atitinkamų nacionalinių federacijų pasiūlytų sportininkų įtraukimo į sąrašus klausimą. Ši atranka turi būti pagrįsta ne tik sportininko pasiekimais, bet ir gebėjimu būti pavyzdžiu savo šalies jauniems sportininkams. NOK'ai turi užtikrinti, kad nacionalinių federacijų siūlymai visais atžvilgiais atitiktų Olimpinių chartijos nuostatas.*
  - 2.2. *Jie rūpinasi savo delegacijos narių ekipuote, kelione ir apgyvendinimu. Jie sudaro delegacijos narių draudimo nuo nelaimingų atsitikimų (mirtis, negalia, liga, gydymo ir vaistų išlaidos) ir civilinės atsakomybės tretiesiems asmenims sutartis. Jie atsako už savo delegacijos narių elgesį.*
  - 2.3. *Jie vieninteliai turi išskirtinę teisę nustatyti ir spręsti, kokius drabužius bei uniformą dėvės ir kokius sporto reikmenis naudos delegacijos nariai olimpinėse žaidynėse, su jomis susijusiose varžybose bei ceremonijose.*

Ši išskirtinė teisė netaikoma varžybose jų delegacijos sportininkų naudojamai specialiajai ekipuotei. Šiuo atveju specialiaja ekipuote laikomi atitinkamo NOK'o patvirtinti sporto reikmenys, dėl savo ypatingų charakteristikų turintys įtakos sportininkų rezultatams. Bet kokia tokios specialiosios ekipuotės reklama turi būti pateikta tvirtinti atitinkamam NOK'ui, jeigu yra tiesioginė ar netiesioginė nuoroda į olimpines žaidynes.

2.4. *Jie padeda TOK'ui apsaugoti olimpinę nuosavybę atitinkamose savo teritorijose.*

3. *Rekomendacijos*

NOK'ams rekomenduojama:

3.1. *reguliariai (jeigu yra galimybė, kasmet) rengti Olimpines dienas arba Olimpines savaites, taip populiarinant olimpinį judėjimą;*

3.2. *į savo veiklą įtraukti kultūros ir meno propagavimą sporto ir olimpizmo srityje;*

3.3. *dalyvauti olimpinio solidarumo programose;*

3.4. *ieškoti finansavimo šaltinių tokiu būdu, kuris atitiktų pagrindinius olimpizmo principus.*

4. *Bendradarbiavimas tarp OŽOK'o ir NOK'ų – misijos vadovas:*

Olimpinių žaidynių metu už sportininkus, oficialius asmenis ir kitą NOK'o komandos personalą atsako misijos vadovas, kurį skiria NOK'as. Greta NOK'o jam skirtų pareigų, vadovas turi palaikyti ryšį su TOK'ų, TF'omis ir OŽOK'ų.

5. *Misijos vadovai*

Olimpinių žaidynių metu misijos vadovas gyvena olimpičiame kaimelyje ir turi teisę patekti į visus medicinos, treniruočių ir varžybų objektus, taip pat į žiniasklaidos centrus ir Olimpines šeimos viešbučius.

6. *Atašė*

Bendradarbiavimui su OŽOK'ų palengvinti NOK'ai gali paskirti atašė. Atašė yra tarpininkas tarp OŽOK'o ir savo šalies NOK'o. Jis padeda spręsti praktines problemas, pvz., transporto ir apgyvendinimo. Atašė olimpinių žaidynių laikotarpiui turi būti akredituotas kaip savo šalies NOK'o delegacijos narys.

29 Nacionalinės federacijos

Nacionalinė federacija, norėdama sulaukti NOK'o pripažinimo ir tapti jo nare, turi užsiimti konkrečia, realia ir nuolatine sportine veikla, priklausyti TOK'o pripažintai TF'ai ir savo veikloje laikytis Olimpinės chartijos bei savo TF'os taisyklių.

30 Šalis ir NOK'o pavadinimas

1. Olimpinėje chartijoje sąvoka „šalis“ reiškia nepriklausomą ir tarptautinės bendrijos pripažintą šalį.
2. NOK'o pavadinimas turi atspindėti jo šalies teritorijos ribas, tradicijas ir būti patvirtintas TOK'o Vykdomojo komiteto.

31 NOK'o vėliava, emblema ir himnas

NOK'o veikloje, įskaitant ir olimpines žaidynes, naudojami NOK'o pasirinkti vėliava, emblema ir himnas turi būti patvirtinti TOK'o Vykdomojo komiteto.

5

Olimpinės žaidynės

I. OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ ŠVENTIMAS, RENGIMAS IR VALDYMAS

32 Olimpiinių žaidynių šventimas*

1. Olimpiados žaidynės švenčiamos pirmaisiais olimpiados metais, o žiemos olimpinės žaidynės – jos trečiaisiais metais.
2. Garbę ir atsakomybę rengti olimpinės žaidynės TOK'as suteikia olimpinių žaidynių miestui rengėjui. Tais atvejais, kai tai yra tinkama, TOK'as gali išrinkti keletą miestų ar kitų subjektų, pvz., regionų, valstijų ar šalių, olimpinių žaidynių rengėjais.
3. Olimpiinių žaidynių datas nustato TOK'o Vykdomasis komitetas.
4. Pelnas, kurį miestas rengėjas, OŽOK'as ar tos šalies NOK'as uždirbo iš olimpinių žaidynių organizavimo, turi būti skirtas olimpinio judėjimo ir sporto plėtrai bei olimpinių žaidynių paveldo propagavimui, kaip nustato TOK'o Vykdomasis komitetas, pasitaręs su miestu rengėju, OŽOK'u ir tos šalies NOK'u.

Oficialus 32 taisyklės išaiškinimas

Olimpinės žaidynės negali trukti ilgiau kaip šešiolika dienų, nebent TF'a ir TOK'o Vykdomasis komitetas nustatytų kitaip. Tokiu atveju kai kurios varžybos ir parengiamosios varžybos gali būti organizuojamos prieš atidarymo ceremoniją.

33 Olimpiinių žaidynių miesto rengėjo rinkimas*

1. Miesto rengėjo rinkimas – išimtinė sesijos teisė.
2. TOK'o Vykdomasis komitetas nustato taisykles, kurių reikia laikytis, kol įvyks sesijos balsavimas.
3. Šalies, kurios miestas pretenduoja rengti olimpinės žaidynes, vyriausybė turi pateikti TOK'ui teisiškai įpareigojantį dokumentą, kuriuo ji pasižada ir garantuoja, kad šalis ir jos viešosios institucijos laikysis Olimpiinę chartiją ir gerbs ją.
4. Miesto rengėjo rinkimai vyksta šalyje, kuri nėra iškėlusį savo miesto kandidatų rengti aptariamą olimpinės žaidynes.

Oficialus 33 taisyklės išaiškinimas

1. *Paraiška rengti olimpinės žaidynes – miestai kandidatai:*
  - 1.1. *Miestą kandidatą rengti olimpinės žaidynes turi patvirtinti jo šalies NOK'as.*
  - 1.2. *Jei toje pačioje šalyje yra keletas potencialių miestų rengti tas pačias olimpinės žaidynes, tai pretenduoti gali tik vienas miestas, kurį nurodo tos šalies NOK'as.*

- 1.3. *Šalies, kurios miestas pretenduoja rengti olimpines žaidynes, NOK'as stebi padėtį ir dalijasi atsakomybę už miesto kandidato ir jo šalies valstybės institucijų bei kitų šalių, susijusių su pretendavimu rengti olimpines žaidynes, veiksmus ir elgesį.*
- 1.4. *Vadovaudamasis 33.2 taisyklėje numatyta tvarka, TOK'o Vykdomasis komitetas nustato kiekvienų žaidynių programą, olimpinių žaidynių miesto rengėjo rinkimų laiką ir taisykles, kuriomis turi vadovautis šalies, kurioje yra miestas kandidatas, valstybės institucijos ir kitos šalys, susijusios su pretendavimu rengti olimpines žaidynes. TOK'o Vykdomasis komitetas taip pat nustato garantijas ir kitus įsipareigojimus, padedančius miestui kandidatui užtikrinti, kad olimpinės žaidynės būtų organizuojamos, finansuojamos ir rengiamos laikantis Olimpinės chartijos ir kitų TOK'o reikalavimų bei sąlygų, taip pat TF'ų nustatytų kiekvienos sporto šakos techninių normų.*
2. *Miestų kandidatų vertinimo komisijos:*
  - 2.1. *Siekdamas iširti, skatinti ir stebėti susidomėjimą būsimois olimpinėmis žaidynėmis, prezidentas paskiria dvi miestų kandidatų vertinimo komisijas: vieną – olimpiados žaidynėmis ir kitą – žiemos olimpinėms žaidynėms.*
  - 2.2. *Į kiekvieną miestų kandidatų vertinimo komisiją įtraukiami TOK'o nariai, kurie nepriklauso TOK'o Vykdomajam komitetui, taip pat TF'ų, NOK'ų, Sportininkų komisijos ir Tarptautinio paralimpinio komiteto (TPK) atstovai. Asmenys, kilę iš šalies, kurios miestas kandidatuoja, negali būti Vertinimo komisijos nariais.*
  - 2.3. *Visas miestų kandidatų vertinimo komisijų taisykles ir procedūras tvirtina TOK'o Vykdomasis komitetas; jos turi padėti komisijos nariams lanksčiai ir aktyviai vykdyti jų misiją, atsižvelgiant į konkrečią situaciją, taip pat geografines, strategines, technologines, ekonomines ir socialines aplinkybes bei galimybes. Tai gali apimti sesijos nustatomą konkrečių olimpinių žaidynių miesto kandidato rinkimų programą ir laiką.*
  - 2.4. *Miestų kandidatų vertinimo komisija informuoja TOK'o Vykdomąjį komitetą apie visus kandidatus rengti olimpines žaidynes.*

2.5. TOK'o Vykdomasis komitetas išnagrinėja miestų kandidatų vertinimo komisijų pateiktas ataskaitas ir rekomendacijas ir, jeigu pritaria, pateikia ataskaitą ir rekomendacijas dėl pretenduojančio miesto arba miestų sesijai balsuoti dėl išrinkimo ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki sesijos, skirtos išrinkti konkrečių olimpinių žaidynių miestą rengėją, atidarymo. Į rekomendacijas TOK'o Vykdomasis komitetas įtraukia kiekvieno kandidato galimybių ir rizikų bei tvarumo ir paveldo vertinimą.

3. *Olimpinių žaidynių miesto rengėjo rinkimai:*

3.1. *Miesto rengėjo rinkimai vyksta sesijai įvertinus oficialiajame 33.2.5 taisyklės išaiškinime nurodytą ataskaitą ir rekomendacijas bei vertinimą.*

34 Olimpijų žaidynių sporto varžybų ir kitų renginių vietos

Nustatant olimpinių žaidynių sporto varžybų ir kitų renginių vietas, pirmenybė turi būti skiriama esamų ar laikinų renginių vietų ir infrastruktūrų naudojimui. Naujų nuolatinių renginių vietų ar infrastruktūros statybos olimpinių žaidynių rengimo tikslais svarstomos tik tvaraus paveldo planų pagrindu.

35 Organizacinis komitetas*

Olimpinių žaidynių miestas rengėjas yra atsakingas už Organizacinio komiteto (toliau – OŽOK'as) įsteigimą olimpinių žaidynių rengimo tikslais ir pagal 36 taisyklėje nurodytos Olimpijų žaidynių miesto rengėjo sutarties nuostatas.

Oficialus 35 taisyklės išaiškinimas

- 1. OŽOK'as turi turėti juridinio asmens statusą savo šalyje.*
- 2. Į kiekvieno miesto rengėjo OŽOK'o vykdomosios valdžios sudėtį turi įeiti:
– TOK'o narys ar nariai toje šalyje pagal 16.1.1.1 taisyklę;
– NOK'o prezidentas ir generalinis sekretorius;
– ne mažiau kaip vienas miesto rengėjo paskirtas ir jam atstovaujantis narys.
OŽOK'o Vykdomojoje valdžioje taip pat gali būti valdžios atstovų ir kitų žymių asmenų.*
- 3. Nuo OŽOK'o įkūrimo iki jo paleidimo visa jo veikla privalo atitikti Olimpinių chartiją, TOK'o, NOK'o ir miesto rengėjo pasirašytą sutartį, taip pat kitas TOK'o Vykdomojo komiteto taisykles ar nurodymus*

36 Olimpinių žaidynių miesto rengėjo sutartis

1. Iš karto po olimpinių žaidynių miesto rengėjo išrinkimo TOK'as sudaro sutartį su išrinktu miestu rengėju ir susijusios šalies NOK'u. Įsteigus OŽOK'ą, jis privalo laikytis minėtos sutarties, kuri toliau bendrai vadinama Olimpinių žaidynių miesto rengėjo sutartimi, ir tapti jos šalimi. Kiti subjektai, pvz., kitų šalių vietos, regiono, valstybės ar nacionalinės institucijos arba NOK'ai, taip pat gali tapti Olimpinių žaidynių miesto rengėjo sutarties šalimis, jeigu TOK'o Vykdomasis komitetas manys tai esant tinkama.
2. Olimpinių žaidynių miesto rengėjo sutartyje bus nustatytos NOK'o, OŽOK'o ir miesto rengėjo pareigos, susijusios su olimpinių žaidynių organizavimu, finansavimu ir rengimu, bei TOK'o indėlis į sėkmingų olimpinių žaidynių užtikrinimą. TOK'as neturi jokios finansinės atsakomybės už olimpinių žaidynių organizavimą, finansavimą ir rengimą, išskyrus Olimpinių žaidynių miesto rengėjo sutartyje nustatytą indėlį, nebent būtų kitaip susitarta raštu.

37 Olimpijų žaidynių koordinacinė komisija*

Siekdamas pagerinti olimpijų žaidynių organizavimą ir TOK'ų, OŽOK'ų, TF'ų bei NOK'ų bendradarbiavimą, prezidentas steigia Olimpijų žaidynių koordinacinę komisiją (toliau – Koordinacinė komisija). Į Koordinacinę komisiją turi įeiti TOK'ų, TF'ų, NOK'ų ir sportininkų atstovai. Koordinacinės komisijos pirmininkas vadovauja šių institucijų darbo santykiams ir koordinuoja juos.

Oficialus 37 taisyklės išaiškinimas

1. *Koordinacinės komisijos pareigos:*
  - 1.1. *prižiūrėti OŽOK'ų darbų eigą ir teikti jam rekomendacijas dėl olimpijų žaidynių planavimo, organizavimo, rengimo ir finansavimo, įskaitant bendradarbiavimą su atitinkamomis valdžios institucijomis;*
  - 1.2. *atlikti varžybų, treniruočių vietų ir kitų objektų patikrinimus vietoje;*
  - 1.3. *informuoti TOK'ų Vykdomąjį komitetą apie pasirengimo olimpinėms žaidynėms padėtį, ypač apie darbų eigą, sunkumus ir riziką;*
  - 1.4. *TOK'ų Vykdomajam komitetui pritarus, kurti specialias darbo grupes konkrečioms olimpijų žaidynių rengimo klausimams spręsti;*
  - 1.5. *po olimpijų žaidynių pateikti TOK'ų Vykdomajam komitetui ataskaitą apie olimpijų žaidynių organizavimą; ir*
  - 1.6. *vykdyti kitus TOK Vykdomojo komiteto įgaliojimus ar nurodymus.*
2. *Iškilius klausimams, kurių Koordinacinė komisija mano negalinti išspręsti, arba kuriai nors iš šalių atsisakius paklusti jos sprendimui, apie šį faktą ir su juo susijusias aplinkybes pranešti TOK'ų Vykdomajam komitetui, kuris priims galutinį sprendimą.*
3. *Olimpijų žaidynių metu Koordinacinės komisijos pareigas perima TOK'ų Vyk-*

domasis komitetas. Koordinacinės komisijos pirmininkas dalyvauja kasdieniuose OŽOK'o koordinaciniuose pasitarimuose.

38 Olimpinis kaimelis*

Kad visi sportininkai, pareigūnai ir kitas komandų personalas gyventų vienoje vietoje, TOK'as Vykdomojo komiteto nustatytam laikotarpiui OŽOK'as turi įrengti olimpinį kaimelį.

Oficialus 38 taisyklės išaiškinimas

- 1. Olimpinis kaimelis turi atitikti visus TOK'o Vykdomojo komiteto nustatytus reikalavimus.*
- 2. Pareigūnų ir kito komandos personalo, apgyvendinamo olimpiame kaimelyje, skaičių nustato TOK'o Vykdomasis komitetas.*
- 3. OŽOK'as dengia varžybų dalyvių, oficialių asmenų ir kito komandos personalo maitinimo ir apgyvendinimo olimpiame kaimelyje ir kitose pirmiau nurodytose vietose išlaidas, taip pat naudojimosi vietiniu transportu išlaidas.*

39 Kultūrinė programa

OŽOK'as parengia kultūrinių renginių programą visam olimpinio kaimelio atidarymo laikotarpiui. Šią programą OŽOK'as iš anksto teikia TOK'o Vykdomajam komitetui tvirtinti.

II DALYVAVIMAS OLIMPINĖSE ŽAIDYNĖSE

40 Dalyvavimas olimpinėse žaidynėse*

Norėdami dalyvauti olimpinėse žaidynėse, sportininkai, oficialūs komandos asmenys ar kiti komandos nariai privalo laikytis Olimpinės chartijos ir Pasaulio antidopingo kodekso, įskaitant TOK'o nustatytas dalyvavimo sąlygas, taip pat TOK'o patvirtintų atitinkamos TF'os taisyklių. Be to, sportininkus, oficialius komandos atstovus ar kitus komandos narius turi įregistruoti NOK'as.

Oficialus 40 taisyklės išaiškinimas

1. *Kiekviena TF'a, vadovaudamasi Olimpine chartija, nustato savo sporto šakai dalyvavimo olimpinėse žaidynėse taisykles, įskaitant kvalifikacinius kriterijus. Šie kriterijai turi būti pateikti tvirtinti TOK'o Vykdomajam komitetui.*
2. *Kvalifikacinių kriterijų taikymas yra TF'ų, joms priklausančių nacionalinių federacijų ir NOK'ų prerogatyva pagal jų kompetenciją.*
3. *Olimpinių žaidynių metu olimpinėse žaidynėse dalyvaujantis sportininkas, oficialus komandos atstovas ar kitas komandos narys gali leisti, kad jo asmuo, vardas, atvaizdas ar sportiniai laimėjimai būtų naudojami reklamos tikslais pagal TOK'o Vykdomojo komiteto nustatytus principus.*
4. *Sportininko registravimo arba dalyvavimo olimpinėse žaidynėse negali lemti jokie finansiniai veiksniai.*

41 Dalyvių pilietybė*

1. Olimpinių žaidynių dalyvis turi būti pilietis tos šalies, kurios NOK'as jį įregistravo.
2. Visus klausimus dėl šalies, kuriai gali atstovauti sportininkas olimpinėse žaidynėse, nustatymo sprendžia TOK'o Vykdomasis komitetas.

Oficialus 41 taisyklės išaiškinimas

1. *Dviejų arba daugiau šalių pilietybę turintis dalyvis gali atstovauti savo pasirinkimu bet kuriai iš šių šalių. Tačiau po to, kai olimpinėse žaidynėse, žemyno arba regiono žaidynėse ar pasaulio arba regiono čempionatuose, pripažintuose atitinkamos TF'os, sportininkas atstovavo vienai šaliai, jis nebegali atstovauti kitai šaliai, jei neatitinka 2 punkte numatytų sąlygų, keliamų pakeitusiems pilietybę arba gavusiems naują pilietybę asmenims.*
2. *Sportininkas, kuris atstovavo vienai šaliai olimpinėse žaidynėse, žemyno arba regiono žaidynėse, pasaulio arba regiono čempionatuose, pripažintuose atitinkamos TF'os, ir kuris pakeitė savo pilietybę arba gavo naują, savo naujai šaliai olimpinėse žaidynėse gali atstovauti praėjus ne mažiau kaip trejiems metams nuo paskutinio atstovavimo ankstesnei šaliai. Sutikus atitinkamiems NOK'ams ir TF'oms, TOK'o Vykdomasis komitetas, atsižvelgdamas į kiekvieno atskiro atvejo aplinkybes, gali šį laikotarpį sutrumpinti arba visai panaikinti.*
3. *Jeigu prisijungta valstybė, provincija arba užsienio departamentas, šalis arba kolonija tampa nepriklausoma arba jeigu viena šalis prijungiama prie kitos dėl sienų pasikeitimo, arba jeigu dvi šalys susijungia, arba jeigu TOK'as pripažįsta naują NOK'ą, sportininkas ir toliau gali atstovauti šaliai, kurios pilietis jis buvo arba tebėra. Tačiau jeigu jis nori, gali pasirinkti arba atstovauti savo šaliai, arba prašyti, kad jį įregistruotų olimpinėse žaidynėse naujasis NOK'as, jeigu toks yra. Toks pasirinkimas galimas tik vieną kartą.*

4. *Visais atvejais, kai sportininkas būtų tinkamas dalyvauti olimpinėse žaidynėse arba atstovaudamas kitai šaliai, o ne tai šaliai, kurios pilietis yra, arba turėdamas pasirinkti šalį, kuriai ketina atstovauti, TOK'o Vykdomasis komitetas gali priimti bendrus arba atskirus sprendimus, susijusius su tautybe, pilietybe, nuolatine ar laikina sportininko gyvenamąja vieta, įskaitant ir laukimo laikotarpį.*

42 Amžiaus ribojimas

Olimpinėse žaidynėse negali būti jokių dalyvių amžiaus ribojimų, išskyrus tuos, kurie numatyti TF'ų varžybų taisyklėse, patvirtintose TOK'o Vykdomojo komiteto.

43 Pasaulio antidopingo kodeksas ir Olimpinio judėjimo kodeksas dėl manipulavimo sporto varžybomis prevencijos

Pasaulio antidopingo kodeksas ir Olimpinio judėjimo kodeksas dėl manipulavimo sporto varžybomis prevencijos yra privalomi visam olimpiniam judėjimui.

44 Kvietimai ir paraiškos*

1. Kvietimus dalyvauti olimpinėse žaidynėse TOK'as išsiunčia visiems NOK'ams likus metams iki atidarymo ceremonijos.
2. Paraiškas olimpinių žaidynių dalyviams registruoti gali pateikti tik TOK'o pripažinti NOK'ai.
3. Paraiškų priėmimo teisė priklauso TOK'ui, jis savo nuožiūra bet kuriuo metu gali atsisakyti priimti bet kurią paraišką nepateikdamas paaiškinimų. Niekas neturi dalyvavimo olimpinėse žaidynėse teisės.
4. NOK'ai teikia sportininkų paraiškas tik gavę nacionalinių federacijų rekomen-

dacijas. Tik NOK'ų patvirtintos paraiškos perduodamos OŽOK'ui. OŽOK'as turi patvirtinti, kad tas paraiškas gavo. NOK'ai turi patikrinti nacionalinių federacijų siūlomų paraiškų galiojimą ir užtikrinti, kad niekas nebūtų nušalintas dėl rasinių, religinių ar politinių motyvų arba kitokių diskriminacijos formų.

5. NOK'ai į olimpines žaidynes turi siųsti tik aukšto lygio tarptautinėms varžyboms tinkamai pasirengusius sportininkus. Nacionalinė federacija per savo TF'ą gali kreiptis į TOK'o Vykdomąjį komitetą, prašydama peržiūrėti NOK'o priimtą sprendimą dėl paraiškų. TOK'o Vykdomojo komiteto sprendimas yra galutinis.

Oficialus 44 taisyklės išaiškinimas

1. *TOK'o Vykdomasis komitetas nustato olimpinių žaidynių dalyvių skaičių.*
2. *Paraiškų dalyvauti olimpinių žaidynių sporto varžybose padavimo procedūras ir terminus, taip pat jų priėmimo procedūras nustato TOK'o Vykdomasis komitetas.*
3. *Visos paraiškos turi būti pateiktos TOK'o nustatyta tvarka.*
4. *Olimpinėse žaidynėse dalyvaujantis sportininkas privalo laikytis visų Olimpines chartijos ir jo sporto šaką vystančios TF'os sąlygų, tai yra dalyvavimo olimpinėse žaidynėse sąlyga. NOK'as, teikiantis paraišką sportininkui registruoti, atsako už tai, kad jis tikrai būtų susipažinęs su Olimpine chartija ir Pasaulio antidopingo kodeksu ir jų laikytųsi.*
5. *Tuo atveju, jeigu šalyje, kurioje yra pripažintas NOK'as, nėra kurios nors sporto šakos nacionalinės federacijos, tai NOK'as gali sportininkus įregistruoti individualiai dalyvauti olimpinių žaidynių tos sporto šakos varžybose, jeigu sutinka TOK'o Vykdomasis komitetas ir tą sporto šaką vystanti TF'a.*
6. *Kiekvienas olimpinių žaidynių dalyvis, nepriklausomai nuo jo pareigų, TOK'o Vykdomojo komiteto nustatyta tvarka privalo vykdyti registravimo proceso reikalavimus, įskaitant paraiškos formas, kurioje numatyti įsipareigojimai: i) laikytis Olimpines chartijos bei Pasaulio antidopingo kodekso ir ii) perduoti ginčus*

spręsti Tarptautiniam sporto arbitražo teismui, pasirašymą.

- 7. Atitinkamas NOK'as taip pat turi vykdyti registravimo proceso reikalavimus, įskaitant 6 punkte nurodytos paraiškos formos pasirašymą, patvirtindamas ir laiduodamas, kad dalyvis supažindintas su visomis reikiamomis taisyklėmis ir kad atitinkama nacionalinė sporto federacija įgaliojo NOK'ą vykdyti tokius registravimo proceso reikalavimus jos vardu.*
- 8. OŽOK'o prašymu atitinkama TF'a patvirtina ir laiduoja, kad, baigus registravimą, visi dalyviai, įregistruoti jos sporto šakoje, atitinka nustatytus kvalifikacinius kriterijus dalyvauti olimpinėse žaidynėse.*
- 9. Registravimas negalioja, jei nesilaikoma pirmiau išdėstytų nuostatų.*
- 10. Jeigu delegacija, komanda ar atskiras asmuo, kurie buvo pagal visus reikalavimus įregistruoti, atšaukiami be TOK'o Vykdomojo komiteto sutikimo, tai laikoma Olimpinės chartijos pažeidimu, dėl to vykdoma apklausa ir už tai gali gręsti įvairios priemonės arba sankcijos.*
- 11. Kiekvienai sporto šakai dalyvių paraiškų skaičių, nustato TOK'o Vykdomasis komitetas, pasitaręs su atitinkamomis TF'omis, likus trejiems metams iki atitinkamų olimpinių žaidynių,.*
- 12. Individualių sporto šakų varžybose paraiškų skaičius negali viršyti pasaulio čempionatams numatyto skaičiaus; kiekviena šalis negali pateikti daugiau kaip trijų paraiškų, nebent TOK'o Vykdomasis komitetas padarytų išimtį.*
- 13. Jeigu TOK'o Vykdomasis komitetas nenusprendžia kitaip, komandinių sporto šakų kiekvienos lyties komandų skaičius neturi būti daugiau kaip dvylika ir mažiau kaip aštuonios.*
- 14. Siekdamas užtikrinti tinkamą atsarginių sportininkų skaičių tam tikrose ir individualiose, ir komandinėse sporto šakose, taip pat atsižvelgdamas į tai, kad kai kuriose sporto šakose yra leidžiama šaliai leidžiama turėti rungtyje tik po vieną dalyvį ir neleidžiama turėti atsarginio dalyvio, TOK'o Vykdomasis komitetas, pasikonsultavęs su atitinkamomis TF'omis, gali padidinti arba sumažinti atsarginių dalyvių skaičių.*

III OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ PROGRAMA

45 Olimpinių žaidynių programa*

1. Olimpinių žaidynių programa (toliau – programa) – tai olimpinių žaidynių visų varžybų programa, kurią kiekvienoms olimpinėms žaidynėms nustato TOK'as, vadovaudamasis šia taisykle ir oficialiuoju jos išaiškinimu.
2. Programą sudaro dvi dalys:
  - 2.1. Sporto šakų programa, į kurią įtraukiamos visos konkrečių olimpinių žaidynių sporto šakos, kurias atrenka sesija iš TOK'o pripažintų TF'ų kuruojamų sporto šakų (toliau – sporto šakų programa);
  - 2.2. Rungčių programa, į kurią įtraukiamos visos rungtys, kurias TOK'o Vykdomasis komitetas atrenka konkrečioms olimpinėms žaidynėms (toliau – rungtių programa).

Rungtys – tai specifinės varžybos, kuriose sportininkai varžosi dėl vietų, medalių ir diplomų.

Rungčių programą turi sudaryti kiekvienos sporto šakos, įtrauktos į sporto šakų programą, rungtys.
3. Programa sudaroma TOK'ui peržiūrėjus atitinkamą ankstesnių olimpinių žaidynių programą. Į programą gali būti įtrauktos tik tos sporto šakos, kurios atitinka Olimpinių chartiją ir Pasaulio antidopingo kodeksą.

Oficialus 45 taisyklės išaiškinimas

1. Sporto šakų programa

- 1.1. TOK'o Vykdomojo komiteto siūlymu sesija priima sprendimą dėl sporto šakų programos ne vėliau nei sesijoje, kurioje išrenkamas atitinkamas

miestas rengėjas.

Sesijoje balsavimas vyksta *en bloc*. Jeigu nepasiekiami balsų dauguma, pirmininkas nusprendžia rengti papildomus balsavimo turus. Pirmininkas taip pat gali nuspręsti dėl individualaus arba dalinio *en bloc* balsavimo.

1.2. TOK'o Vykdymo komiteto siūlymu pagal atitinkamo OŽOK'o, atitinkamos TF'os ir TOK'o susitarimą sporto šakų programa gali būti pakeista sesijos sprendimu ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki atitinkamų olimpiadų žaidynių atidarymo.

1.3. Sporto šakos, kurios gali būti įtrauktos į olimpiadų žaidynių programą:

1.3.1. Šiuo metu į programą yra įtrauktos sporto šakos, kurioms vadovauja šios TF'os:

- Tarptautinė lengvosios atletikos federacijų asociacija (TLAFA);
International Association of Athletics Federations (IAAF);
- Tarptautinė irklavimo federacija (TIF);
International Rowing Federation (FISA);
- Pasaulinė badmintono federacija (PBF);
Badminton World Federation (TKF);
- Tarptautinė krepšinio federacija (TKF);
International Basketball Federation (FIBA);
- Tarptautinė bokso asociacija (TBA);
International Boxing Association (AIBA);
- Tarptautinė baidarių ir kanojų irklavimo federacija (TBKIF);
International Canoe Federation (ICF);
- Tarptautinė dviračių sporto sąjunga (TDSS);
International Cycling Union (UCI);
- Tarptautinė žirgų sporto federacija (TŽSF);
International Equestrian Federation (FEI);
- Tarptautinė fechtavimosi federacija (TFF);
International Fencing Federation (FIE);

- *Tarptautinė futbolo asociacijų federacija (TFAF);
International Association Football Federation (FIFA);*
- *Tarptautinė golfo federacija (TGF);
International Golf Federation (IGF);*
- *Tarptautinė gimnastikos federacija (TGF);
International Gymnastic Federation (FIG);*
- *Tarptautinė sunkiosios atletikos federacija (TSAF);
International Weightlifting Federation (IWF);*
- *Tarptautinė rankinio federacija (TRF);
International Handball Federation (IHF);*
- *Tarptautinė žolės riedulio federacija (TŽRD);
International Hockey Federation (FIH);*
- *Tarptautinė dziudo federacija (TDF);
International Judo Federation (IJF);*
- *Pasaulinė imtynių sąjunga (PIS);
United World Wrestling (UWW);*
- *Tarptautinė plaukimo federacija (TPF);
International Swimming Federation (FINA);*
- *Tarptautinė šiuolaikinės penkiakovės sąjunga (TŠPS);
International Union of the Modern Pentathlon (UIPM);*
- *Pasaulio regbio federacija (PRF);
World Rugby (WW);*
- *Pasaulinė tekvondo federacija (TTF);
World Taekwondo Federation (WTF);*
- *Tarptautinė teniso federacija (TTF);
International Tennis Federation (ITF);*
- *Tarptautinė stalo teniso federacija (TSTF);
International Table Tennis Federation (ITTF);*
- *Tarptautinė šaudymo sporto federacija (TŠSF);
International Shooting Sport Federation (ISSF);*

- Pasaulinė šaudymo iš lanko federacija (PŠLF);
World Archery Federation (WA);
- Tarptautinė triatlono sąjunga (TTS);
International Triathlon Union (ITU);
- Tarptautinė buriavimo federacija (TBF);
International Sailing Federation (ISAF);
- Tarptautinė tinklinio federacija (TTF);
International Volleyball Federation (FIVB).

1.3.2. Kitos sporto šakos, kurioms vadovauja kitos TOK'o pripažintos TF'os.

1.4. Sporto šakos, kurios gali būti įtrauktos į žiemos olimpinės žaidynės:

1.4.1. Šiuo metu į programą įtrauktos sporto šakos, kurioms vadovauja šios TF'os:

- Tarptautinė biatlono sąjunga (TBS);
International Biathlon Union (IBU);
- Tarptautinė bobslėjaus ir skeletono federacija (TBSF);
International Bobsleigh and Skeleton Federation (IBSF);
- Pasaulinė akmenslydžio federacija (PAF);
World Curling Federation (WCF);
- Tarptautinė ledo ritulio federacija (TLRF);
International Ice Hockey Federation (IIHF);
- Tarptautinė rogučių sporto federacija (TRSF);
International Luge Federation (FIL);
- Tarptautinė čiuožimo sąjunga (TČS);
International Skating Union (ISU);
- Tarptautinė slidinėjimo federacija (TSF);
International Ski Federation (FIS).

1.4.2. Kitos sporto šakos, kurioms vadovauja kitos TOK'o pripažintos TF'os.

2. Rungčių programa

- 2.1. Prieš priimdamas sprendimą, susijusį su rungčių programa, TOK'as konsultuojasi su atitinkamomis TF'omis.
- 2.2. TOK'o Vykdomasis komitetas priima sprendimą dėl rungčių programos ne vėliau kaip prieš trejus metus iki atitinkamų olimpinių žaidynių atidarymo.

3. Kitos nuostatos

- 3.1. Konkrečių olimpinių žaidynių OŽOK'as gali siūlyti TOK'ui įtraukti vieną ar daugiau papildomų rungčių tik į tas konkrečias olimpines žaidynes; visi su tuo susiję sprendimai priimami laikantis 45 taisyklės ir oficialaus šios taisyklės išaiškinimo, taip pat atsižvelgiant į kitas TOK'o nustatytas konkrečias sąlygas.
- 3.2. Jeigu nesusitariama kitaip su atitinkamu OŽOK'u, taikomi šie apytikriai skaičiai:
  - olimpiados žaidynėms – dešimt tūkstančių penki šimtai (10 500) sportininkų, penki tūkstančiai (5 000) akredituotų trenerių ir sportininkų pagalbinio personalo ir trys šimtai dešimt (310) rungčių.
  - žiemos olimpiados žaidynėms – du tūkstančiai devyni šimtai (2 900) sportininkų, du tūkstančiai (2 000) akredituotų trenerių ir sportininkų pagalbinio personalo ir vienas šimtas (100) rungčių.
- 3.3. Sesija turi teisę bet kuriuo metu išbraukti iš programos sporto šaką, jeigu jai vadovaujanti atitinkama TF'a nesilaiko Olimpinės chartijos arba Pasaulio antidopingo kodekso. Be to, gali būti taikomos 59 taisyklėje numatytos priemonės ir sankcijos.
- 3.4. Bet kokio termino, numatyto oficialiajame 45 taisyklės išaiškinyje, gali būti išskirtinai atsisakoma, gavus atitinkamos TF'os, atitinkamo OŽOK'o ir kompetentingos TOK'o institucijos pritarimą.

46 TF'ų vaidmuo olimpinėse žaidynėse*

1. Kiekviena TF'a atsako už savo sporto šakos kontrolę ir valdymą olimpinėse žaidynėse. Visi varžybų elementai, įskaitant tvarkaraštį, varžybų vietą, treniruočių vietas ir visus sporto reikmenis, turi atitikti taisykles. Visais šiais klausimais OŽOK'as turi konsultuotis su atitinkama TF'a.
2. OŽOK'as, planuodamas ir pristatydamas kiekvieną sporto šaką, glaudžiai bendradarbiauja su TF'omis ir TOK'o Vykdomojo komiteto vadovaujamas susitaria su atitinkamomis TF'omis dėl konkrečios atsakomybės.
3. OŽOK'as turi užtikrinti, kad įvairios į olimpinių žaidynių programą įtrauktos sporto šakos būtų vienodai vertinamos ir integruojamos.
4. Galutinį sprendimą dėl varžybų tvarkaraščio ir rungtų dienotvarkės priima TOK'o Vykdomasis komitetas.
5. TOK Vykdomasis komitetas, pasitaręs su kiekviena TF'a, nusprendžia, kokiam skaičiui sportininkų ir pagal kokį atrankos metodą atliekami dopingo testai ir taikomos visos kitos antidopingo priemonės.

Oficialus 46 taisyklės išaiškinimas

1. *TF'ų teisės ir pareigos olimpinėse žaidynėse:*

Dėl sprendimų olimpinėse žaidynėse TF'os turi šias teises ir pareigas:

- 1.1. *Nustatyti atitinkamas savo sporto šakų, disciplinų ir rungtų taisykles, nuostatus ir reikalavimus. Ne vėliau kaip prieš trejus metus iki olimpinių žaidynių atidarymo TF'os privalo informuoti OŽOK'ą, TOK'ą ir NOK'us apie reikalingos techninės infrastruktūros ir sporto įrangos, kuri bus naudojama varžybų vietose olimpinių žaidynių metu, technines savybes. Atitinkamos TF'os gali reikalauti, kad, remiantis TOK'o Vykdomojo komiteto nustatytais gairėmis, tokią sporto įrangą teiktų konkreti bendrovė arba bendrovės.*

- 1.2. *Pagal 56 taisyklę sudaryti galutinį olimpinių varžybų rezultatų ir vietų sąrašą. Rezultatus TF'oms turi pateikti OŽOK'as elektroniniu formatu nedelsiant po kiekvienų varžybų pagal TOK'o nustatytas gaires. Tada TF'os turi teisę paskelbti tokius atitinkamos sporto šakos varžybų rezultatus oficialioje savo svetainėje.*
- 1.3. *Jeigu neprieštarauja TOK'o Vykdomasis komitetas, vykdyti savo sporto šakos varžybų ir treniruočių arenų priežiūrą olimpinėse žaidynėse per varžybas ir treniruotes.*
- 1.4. *Atrinkti oficialų nacionalinį ir tarptautinį techninį personalą. Atitinkamos TF siūlymu, bendrą oficialaus tarptautinio techninio personalo narių skaičių tvirtina TOK'o Vykdomasis komitetas. Nacionalinio ir tarptautinio techninio personalo apgyvendinimo, transportavimo ir uniformų išlaidas turi padengti OŽOK'as. Oficialus tarptautinis techninis personalas turi būti žaidynių vietoje, likus mažiausiai trims dienoms iki jų sporto šakos pirmosios rungties varžybų ir bent vieną dieną po paskutinės rungties varžybų. Visam TF'os paskirtam oficialiam techniniam personalui apgyvendinti OŽOK'as privalo suteikti patalpas už olimpinio kaimelio ribų. Oficialus techninis personalas negali būti apgyvendinamas olimpiniam kaimelyje. Jis nepriklauso NOK'ų delegacijoms.*
- 1.5. *Skirti TF'ų darbuotojus pagal TOK'o Vykdomojo komiteto suderintas sąlygas ir skaičius.*
- 1.6. *Užtikrinti, kad visi dalyviai laikytųsi Olimpinių chartijos 40 ir 50 taisyklių.*
- 1.7. *Remdamosi TOK'o ir NOK'ų viršenybe, reikalauti, kad būtų laikomasi TOK'o taisyklių dėl sportininkų dalyvavimo olimpinėse žaidynėse.*
- 1.8. *Bendradarbiaudamos su TOK'u, parengti ir peržiūrėti reikalingą dokumentaciją ir reikalavimus, susijusius su savo sporto šakos rengimu olimpinėms žaidynėms.*
- 1.9. *Nustatyti visiems techniniams klausimams, susijusiems su savo sporto šaka, apeliacinį mechanizmą ar procesą, kuriame priimtose nutartys ir sprendimai, įskaitant susijusias sankcijas ir priemones, yra galutiniai ir ne-*

skundžiami, nepažeidžiant jokių kitų TOK'o Vykdomojo komiteto paskelbtų priemonių ir sankcijų. TF'ų nutartys ir sprendimai dėl techninių klausimų turi būti nedelsiant pateikti TOK'o Vykdomajam komitetui kartu su pagrindžiančia dokumentacija.

2. *Techniniai klausimai, kuriuos TF'os turi suderinti su OŽOK'u prieš juos pateikdamos tvirtinti TOK'o Vykdomajam komitetui:*
  - 2.1. *Sporto šakos varžybų tvarkaraščio sudarymas, likus ne mažiau kaip dvejiems metams iki atitinkamų olimpinių žaidynių.*
  - 2.2. *Techninė įranga rezultatams nustatyti.*
  - 2.3. *TF'os oficialių asmenų (teisėjų, arbitrų ir kt.) uniformos, reikalingos olimpinėse žaidynėse.*
3. *TF'os pasiūlymai, kuriems reikia TOK'o Vykdomojo komiteto pritarimo:*
  - 3.1. *Olimpinių žaidynių savo sporto šakos programos sudarymas, įtraukiant ar išbraukiant disciplinas ir rungtis.*
  - 3.2. *Sportininkų skaičiaus kiekvienai rungtčiai ir šaliai, taip pat olimpinėse žaidynėse dalyvaujančių komandų skaičiaus nustatymas.*
  - 3.3. *Kvalifikacinių varžybų sistemos parengimas, likus ne mažiau kaip dvejiems metams iki olimpinių žaidynių, įskaitant individualių ir komandinių sporto šakų ar rungtčių atsarginių sportininkų skaičiaus nustatymą.*
  - 3.4. *Kiekvienos sporto šakos varžybų formato olimpinėse žaidynėse nustatymas.*
  - 3.5. *Pagal TF'os taisykles reikalingų tarptautinių techninių pareigūnų (teisėjų, arbitrų, laikininkų, inspektorių ar apeliacinės komisijos narių) poreikio nustatymas. Šie paskirti pareigūnai atlieka savo funkcijas laikydamiesi atitinkamų TF'ų nurodymų ir savo veiklą koordinuodami su OŽOK'u.*
  - 3.6. *Visų olimpinių varžybų garso ir vaizdo įrašų bet kokia forma gamyba TF'os jėgomis. Nepaisant tokio pritarimo, bet koks šių įrašų naudojimas komercijos tikslais draudžiamas.*

4. *TF'oms reikalingos patalpos ir sporto objektai:*
  - 4.1. *OŽOK'as savo sąskaita olimpiųjų žaidynių metu suteikia patalpas ir sporto objektus TF'oms, kurių sporto šakos įtrauktos į olimpiųjų žaidynių programą, kad jos galėtų vykdyti techninio pobūdžio veiklą.*
  - 4.2. *OŽOK'as, gavęs TOK'o Vykdomojo komiteto pritarimą, TF'ų prašymu suteikia joms jų pačių sąskaita administracines, technines, taip pat gyvenamąsias patalpas (jeigu turi), kad jos galėtų organizuoti susirinkimus žaidynes rengiančiame mieste.*
5. *OŽOK'o rengiamos bandomosios varžybos:*
  - 5.1. *Pagal TOK'o Vykdomajam komitetui tvirtinti pateiktą planą OŽOK'as, pasitaręs su TF'omis, privalo rengti bandomąsias varžybas, kurių tikslas – patikrinti olimpinėms žaidynėms skirtas bazes, paslaugas ir procedūras.*
  - 5.2. *Atitinkamos TF'os turi vykdyti bandomųjų varžybų techninę priežiūrą.*

47 Jaunimo stovykla

TOK'o Vykdomajam komitetui leidus, olimpiųjų žaidynių proga OŽOK'as gali savo atsakomybe rengti tarptautinę jaunimo stovyklą.

48 Olimpiųjų žaidynių nušvietimas žiniasklaidoje*

1. TOK'as imasi visų įmanomų priemonių siekdamas olimpinėms žaidynėms užtikrinti kuo didesnę įvairių žiniasklaidos priemonių dėmesį ir kuo platesnę pasaulinę auditoriją.
2. Visi klausimai, susiję su žiniasklaidos priemonėmis olimpinėse žaidynėse, yra TOK'o kompetencija.

Oficialus 48 taisyklės išaiškinimas

1. *Olimpinio judėjimo tikslas – kad žiniasklaida, nušviesdama olimpinės žaidynes, skleistų ir propaguotų olimpizmo principus ir vertybes.*
2. *TOK'o Vykdomasis komitetas nustato visas technines žiniasklaidos veiklos taisykles ir reikalavimus, kurie įtraukiami į Olimpijų žaidynių miesto rengėjo sutartį. Šios taisyklės ir reikalavimai, taip pat visi kiti TOK'o Vykdomojo komiteto nurodymai privalomi visiems asmenims, įtrauktiems į olimpijų žaidynių nušvietimą.*
3. *Tik asmenys, akredituoti kaip žiniasklaidos atstovai, gali vykdyti žurnalistų, reporterių ir kitas panašias funkcijas. Olimpijų žaidynių metu nė vienas sportininkas, treneris, oficialus asmuo, atstovas spaudai arba kitas akredituotas dalyvis jokiū būdu negali veikti kaip žurnalistas arba koks kitas žiniasklaidos atstovas.*

49 Su olimpinėmis žaidynėmis susiję leidiniai*

Visi su olimpinėmis žaidynėmis susiję leidiniai, kurių reikalauja TOK'as, spausdinami ir platinami OŽOK'o lėšomis ir tokiais formatais, kurių reikalauja TOK'as.

Oficialus 49 taisyklės išaiškinimas

1. *OŽOK'as atsako už parengimą, leidybą, spausdinimą ir pristatymą TOK'ui, TF'oms ir visiems NOK'ams šių dokumentų:*
  - 1.1. *Kiekvienos sporto šakos paaiškinamosios brošiūros, susidedančios iš bendrosios programos ir techninių nuostatų.*
  - 1.2. *Medicininės brošiūros, atitinkančios TOK'o reikalavimus.*

- 1.3. *Išsamios ataskaitos apie olimpinių žaidynių rengimą ir šventimą, kaip nustatyta TOK'o.*
2. *Visus dokumentus ir spaudinius, susijusius su olimpinėmis žaidynėmis, OŽOK'as rengia pagal TOK'o Vykdomojo komiteto instrukcijas. Bendra taisyklė – visų dokumentų ir spaudinių turinys turi būti iš anksto suderintas su TOK'u.*

50 Reklama, demonstracijos, propaganda*

1. Išskyrus atvejus, kai TOK'o Vykdomasis komitetas išimties tvarka suteikia leidimą, stadionuose ar virš jų arba kitose varžybų vietose, kurios yra olimpinės teritorijos dalis, jokia reklama neleidžiama. Nei stadionuose, nei kitose varžybų vietose neleistini komerciniai įrenginiai ir reklaminiai plakatai.
2. Olimpinėse teritorijose draudžiamos bet kokios demonstracijos arba politinė, religinė ar rasinė propaganda.

Oficialus 50 taisyklės išaiškinimas

1. *Jokiai reklamos arba propagandos formai – komercinei arba kitokiai – negali būti naudojama sportinė uniforma, priedai ir apskritai jokia apranga ar ekipuotė, kurią dėvi arba naudoja visi sportininkai, komandos pareigūnai, kitas komandos personalas ar visi kiti olimpinių žaidynių dalyviai, išskyrus šio straipsnio 8 punkte nurodytus aprangos ar ekipuotės gamintojų ženklus, tačiau šie ženklai neturi būti per daug pabrėžtinai naudojami reklamai.*

TOK'o Vykdomasis komitetas patvirtina gaires, numatančias detalesnę informaciją apie šio principo įgyvendinimą.

Už oficialaus šios taisyklės išaiškinimo pirmojo punkto nuostatų ir pagal jas

priimtų gairių pažeidimus bet kuris asmuo ar delegacija gali būti diskvalifikuoti arba netekti akreditacijos, ir tai netrukdo tolesnėms priemonėms ir sankcijoms, kurias gali nustatyti TOK'o Vykdomasis komitetas arba sesija.

Dalyvių numeriai negali būti naudojami jokiai reklamai, ant jų turi būti OŽOK'o olimpinė emblema.

- 2. Bet kuris olimpinėms žaidynėms sukurtas talismanas vertinamas kaip olimpinė emblema ir OŽOK'as turi jį pateikti TOK'o Vykdomajam komitetui tvirtinti. Tokių talismanų negalima komercijos tikslais naudoti kitų NOK'ų šalyse be raštiško tų šalių NOK'ų sutikimo.*
- 3. Visos OŽOK'o sutartys, kuriose yra koks nors reklamos elementas, įskaitant teisę ar licenciją naudoti emblemą arba olimpinių žaidynių talismaną, yra teisiškai galiojančios, jei atitinka Olimpinę chartiją ir TOK'o Vykdomojo komiteto nurodymus. Tas pat galioja ir sutartims dėl laiko matavimo prietaisų ir rezultatų švieslenčių įrangos, taip pat sutartims dėl televizijos programos atpažinimo signalų. Šių nuostatų pažeidimus nagrinėja TOK'o Vykdomasis komitetas.*
- 4. OŽOK'as turi nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu garantuoti nuosavybės teisės į olimpinių žaidynių emblemą ir talismaną išsaugojimą TOK'o naudai. Tačiau tiksliai OŽOK'as, o jį paleidus – šalies rengėjos NOK'as gali naudoti šią emblemą ir talismaną, taip pat kitus ženklus, plakatus, ženkliukus, afišas, su olimpinėmis žaidynėmis susijusius daiktus ir dokumentus rengimosi joms metu, jų vykdymo metu ir iki kalendorinių metų, kuriais vyko žaidynės, pabaigos. Pasibaigus šiam laikotarpiui, visos emblemos, talismano ir kitų ženklų, plakatų, ženkliukų, afišų, daiktų ir dokumentų naudojimo teisės be jokių apribojimų atitenka TOK'ui. OŽOK'as ir / arba NOK'as prirėikus, kiek tai būtina, gali šiuo atžvilgiu veikti kaip patikėtinis (finansų klausimais) tik TOK'o naudai.*
- 5. Šio išaiškinimo nuostatos kartu su visais papildymais ir pakeitimais (mutatis mutandis) galioja visoms sutartims, kurias pasirašo TOK'o sesijos organizacinis komitetas arba olimpinis kongresas.*
- 6. Ant sportininkų, komandos pareigūnų ar kito komandos personalo uniformų gali būti panaudota jų NOK'o olimpinė vėliava ar emblema arba, OŽOK'ui leidus,*

OŽOK'o olimpinė emblema. Oficialūs TF'os asmenys gali dėvėti savo federacijos uniformą su emblema.

- 7. identifikavimo ženklai ant techninių įrenginių, įrengimų ir aparatūros, kurios ne-
nešioja ir kuria nesinaudoja sportininkai, komandos pareigūnai, kitas komandos
personalas arba kiti olimpinių žaidynių dalyviai, įskaitant laiko matavimo prie-
taisus ir rezultatų švieslentes, jokiū būdu negali būti aukštesni kaip 1/10 minėto
įrenginio, įrengimo ar aparatūros aukščio ir ne aukštesni kaip 10 cm.*
- 8. Terminas „identifikavimas“ reiškia daikto gamintojo vardo, pavadinimo, prekės
ženkle, logotipo arba kokio kito skiriamąjo gamintojo ženklo naudojimą ant ga-
minio ir tik vieną kartą vienoje vietoje.*
- 9. OŽOK'as, visi sportininkai, komandos pareigūnai, kitas komandos personalas ir
visi kiti olimpinėse žaidynėse dalyvaujantys asmenys turi laikytis TOK'o Vykdo-
mojo komiteto parengtų taisyklių, gairių, vadovų ir visų kitų nurodymų, susijusių
su 50 taisykle ir jos išaiškinimu.*

IV PROTOKOLAS

51 Protokolas

- Olimpinių žaidynių metu tik TOK'o Vykdomasis komitetas turi teisę nustatyti pro-
tokolą, taikytiną visoms varžybų vietoms, už kurias atsako OŽOK'as.
- Per visus olimpinių žaidynių renginius ir ceremonijas TOK nariams ir garbės na-
riams pirmenybė teikiama pagal jų išrinkimo į TOK'ą stažą, o didžiausia – pre-
zidentui, Garbės prezidentui ir viceprezidentams, tada OŽOK'o nariams, TF'ų
prezidentams ir NOK'ų prezidentams.
- OŽOK'o, TF'ų, NOK'ų nariai ir kiti asmenys, akredituoti olimpinėse žaidynėse bet
kokioms pareigoms, turi laikytis TOK'o protokolo vadovo ir visų kitų Vykdomojo
komiteto nutarimų, susijusių su šia taisykle.

52 Olimpinė tapatybės ir akreditacijos kortelė – jos suteikiamos teisės

1. Olimpinė tapatybės ir akreditacijos kortelė liudija jos turėtojo tapatybę ir suteikia jam teisę dalyvauti olimpinėse žaidynėse. Kartu su pasu arba kitu oficialiu vardinu kelionės dokumentu ji turėtojui suteikia teisę įvažiuoti į šalį, kurioje yra olimpiųjų žaidynių miestas rengėjas, teisę būti toje šalyje ir vykdyti savo funkcijas olimpiųjų žaidynių metu, taip pat ne ilgiau kaip vieną mėnesį iki olimpiųjų žaidynių ir vieną mėnesį po jų.
2. Olimpinė tapatybės ir akreditacijos kortelę TOK'as išduoda akredituoti pristatytiesiems asmenims. Ji suteikia teisę patekti (kiekvienam atveju pagal būtinumo laipsnį, kaip joje ir nurodoma) į objektus ir renginius, už kuriuos atsakingas OŽOK'as. TOK'o Vykdomasis komitetas sprendžia, kurie asmenys turi teisę gauti tokias korteles, ir nustato kortelių išdavimo sąlygas bei tvarką. OŽOK'ai, TF'os, NOK'ai ir visos kitos suinteresuotos institucijos ar asmenys privalo laikytis TOK'o Vykdomojo komiteto nurodymų ir gairių, susijusių su šia taisykle.

53 Olimpinės vėliavos naudojimas

1. Per visas olimpinės žaidynes pagrindiniame stadione ir kitose arenose, už kurias atsakingas OŽOK'as, gerai matomoje vietoje ant stiebo turi plevėsuoti olimpinė vėliava, didesnių matmenų už visas kitas. Šios vėliavos pakeliamos per olimpiųjų žaidynių atidarymo ceremoniją ir nuleidžiamos per uždarymo ceremoniją.
2. Olimpijame kaimelyje, visose varžybų vietose, žaidynes rengiančiame mieste, kitose varžybų ir treniruočių vietose, už kurias atsako OŽOK'as, turi būti iškelta daug olimpiųjų vėliavų.

54 Olimpinės ugnies naudojimas

1. OŽOK yra atsakingas už olimpinės ugnies įnešimą į olimpinį stadioną. Olimpino deglo estafetė ir olimpinės ugnies naudojimas turi vykti griežtai laikantis TOK'o

protokolo vadovo ir kitų su protokolu susijusių reikalavimų, nustatytų olimpių žaidynių miesto rengėjo sutartyje.

2. Po olimpių žaidynių uždarymo ceremonijos nėra vienas olimpinis deglas, ugnies aukuras ar kitas prietaisas, skirtas olimpinės ugnies uždegimui, negali būti naudojamas jokiame žaidynių rengusiam mieste ar kokioje nors kitoje vietoje be TOK'o pritarimo.

55 Atidarymo ir uždarymo ceremonijos

1. Olimpių žaidynių atidarymo ir uždarymo ceremonijos turi vykti griežtai laikantis TOK protokolo vadovo ir kitų su protokolu susijusių reikalavimų, nustatytų olimpių žaidynių miesto rengėjo sutartyje.
2. Visų scenarijų, programų ir tvarkaraščių turinys bei detalės turi būti iš anksto pateiktos TOK'ui tvirtinti.
3. Olimpių žaidynių pradžią turi paskelbti valstybės, kurioje jos rengiamos, vadovas, išstardamas, pagal aplinkybes, vieną iš šių sakinių:

– pradėdant olimpiados žaidynes:

„Švenčiant šiuo laikų ... (olimpiados numeris)... olimpiadą, skelbiu ... (žaidynių rengiančio miesto pavadinimas)... olimpių žaidynių pradžią.“

– pradėdant žiemos olimpinės žaidynes:

„Skelbiu ... (žiemos olimpių žaidynių numeris) (rengiančio miesto pavadinimas)... žiemos olimpių žaidynių pradžią.“

Per visą olimpių žaidynių laikotarpį, įskaitant visas ceremonijas, nėra vienas vyriausybės ar kitos valdžios institucijos atstovas arba kitas politikas negali sakyti jokių kalbų nėra viename stadione ar arenoje, už kurią atsako OŽOK'as. Per atidarymo ir uždarymo ceremonijas tik TOK'o ir OŽOK'o prezidentai gali pasakyti trumpas kalbas.

56 Apdovanojimo, medalių ir diplomų ceremonijos

Sprendimą dėl apdovanojimo, medalių ir diplomų įteikimo, atėmimo arba perskirstymo priima vien tik TOK'as.

Apdovanojimo, medalių ir diplomų ceremonijos turi vykti griežtai laikantis TOK'o protokolo vadovo ir kitų su protokolu susijusių reikalavimų, nustatytų olimpinių žaidynių miesto rengėjo sutartyje.

Medalių perskirstymo ceremonijos turi kiek įmanoma atitikti oficialias medalių įteikimo ceremonijas. Medalių ir diplomų formatai turi būti iš anksto pateikti TOK'ui tvirtinti.

57 Garbės sąrašas

TOK'as ir OŽOK'as nesudarinėja jokios bendros šalių klasifikacijos. OŽOK'as sudaro garbės sąrašą, kuriame nurodomos kiekvienos rungties medalininkų ir diplomais apdovanotųjų pavardės. Medalininkų pavardės nuolat rodomos pagrindinio stadiono švieslentėje.

58 TOK'as – galutinių sprendimų priėmimas

Priimti galutinius sprendimus visais olimpinių žaidynių klausimais yra TOK'o kompetencija.

6

Priemonės ir sankcijos, drausmės procedūros ir ginčų sprendimas

59 Priemonės ir sankcijos*

Olimpinės chartijos, Pasaulio antidopingo kodekso, Olimpino judėjimo kodekso dėl manipuliavimo sporto varžybomis prevencijos ar kitų nuostatų pažeidimo atveju sesijos, TOK'o Vykdomojo komiteto ar drausmės komisijos, minimos 2.4 punkte, sprendimu taikomos šios priemonės ir sankcijos:

1. Olimpino judėjimo kontekste:

1.1. TOK'o nariams, Garbės prezidentui, garbės nariams ir nusipelnusiems nariams:

- a) TOK'o Vykdomojo komiteto pastaba;
- b) TOK'o Vykdomojo komiteto paskelbtas nustatytos trukmės įgaliojimų sustabdymas. Įgaliojimų sustabdymas gali apimti visas ar dalį teisių, privilegijų ar funkcijų, susijusių su asmens naryste.

Šios pirmiau minėtos sankcijos gali būti sujungiamos. Jos gali būti taikomos TOK'o nariams, garbės prezidentui, garbės nariams ir nusipelnusiems nariams, kurie savo veiksmais diskredituoja TOK'o interesus, nepriklausomai nuo to, ar buvo pažeistas konkretus Olimpinių chartijos ar kurio kito akto straipsnis.

1.2. TF'oms:

a) pašalinimas iš olimpinių žaidynių programos:

- sporto šakos (sesija);
- sporto disciplinos (Vykdomasis komitetas);
- rungties (Vykdomasis komitetas);

b) laikino pripažinimo panaikinimas (Vykdomasis komitetas);

c) visiško pripažinimo panaikinimas (sesija).

1.3. TF'ų asociacijoms:

a) laikino pripažinimo panaikinimas (Vykdomasis komitetas);

b) visiško pripažinimo panaikinimas (sesija).

1.4. NOK'ams:

a) įgaliojimų sustabdymas (Vykdomasis komitetas). Šiuo atveju Vykdomasis komitetas kiekvieną kartą atskirai sprendžia dėl padarinių atitinkamam NOK'ui ir jo sportininkams;

b) laikino pripažinimo panaikinimas (Vykdomasis komitetas);

c) visiško pripažinimo panaikinimas (sesija). Šiuo atveju NOK'as netenka visų savo teisių, kurias jam suteikia Olimpinių chartija;

d) teisės organizuoti sesiją ar olimpinių kongresą panaikinimas (sesija).

1.5. NOK'ų asociacijoms:

a) laikino pripažinimo panaikinimas (Vykdomasis komitetas);

b) visiško pripažinimo panaikinimas (sesija).

1.6. Miestui rengėjui, OŽOK'ui arba NOK'ui: teisės rengti olimpines žaidynes atėmimas (sesija).

2. Jeigu per olimpinės žaidynės pažeidžiama Olimpinė chartija, Pasaulio antidopingo kodeksas arba bet kuris kitas sprendimas ar nuostatos, patvirtintos TOK'o, bet kurios TF'os ar NOK'o, įskaitant TOK'o Etikos kodeksą, Olimpino judėjimo kodeksą dėl manipulavimo sporto varžybose prevencijos ar atitinkamą viešosios teisės aktą, tačiau jais neapsiribojant, arba nustatomas nederamas elgesys:
  - 2.1. individualiems dalyviams ir komandoms: laikinai arba visam laikui neleisti dalyvauti olimpinėse žaidynėse, diskvalifikuoti arba atšaukti akreditaciją; diskvalifikacijos ar pašalinimo atveju visi iškovoti medaliai ir diplomai, gauti pažeidžiant Olimpinę chartiją, turi būti gražinti TOK'ui. Be to, TOK'o Vykdomojo komiteto sprendimu dalyvis ar komanda gali prarasti laimėjimus, iškovotus ir kitose olimpinėse žaidynėse, iš kurių jie buvo diskvalifikuoti ar pašalinti, rungtyse; tokiu atveju dalyvio ar komandos iškovoti medaliai ir diplomai turi būti gražinti TOK'ui (Vykdomasis komitetas);
  - 2.2. bet kurios delegacijos oficialiems asmenims, vadovams ir kitiems nariams, taip pat teisėjams ir teisėjų vertinimo komisijos nariams: laikinai arba visam laikui neleisti dalyvauti olimpinėse žaidynėse arba pašalinti iš jų (Vykdomasis komitetas);
  - 2.3. visiems kitiems akredituotiems asmenims: panaikinti akreditavimą (Vykdomasis komitetas);
  - 2.4. TOK'o Vykdomasis komitetas gali deleguoti savo galias drausmės komisijai;
  - 2.5. Nepažeidžiant 59.1 ir 59.2 taisyklių, kompetentinga TOK'o institucija (sesija, Vykdomasis komitetas, drausmės komisija) gali taip pat arba vietoj pagal tokias Taisykles leidžiamų priemonių ir sankcijų skirti finansines sankcijas atitinkamiems asmenims, komandoms arba subjektams, atsižvelgiant į tokius veiksmus kaip pažeidimo sunkumas ir mastas, taip pat susijusių asmenų gebėjimas įveikti sankcijų finansines pasekmes. Sankcijos gali būti baudos ir (ar) bet kokia forma TOK'o skirtos arba inicijuotos finansinės paramos sustabdymas ar panaikinimas. Visais atvejais TOK'as turi teisę išieškoti susijusias išlaidas ir sąnaudas.

- 1.7. Pretenduojančiam miestui arba miestui kandidatui ir NOK'ui: teisės kandidatuoti į olimpinių žaidynių rengimą atėmimas (Vykdomasis komitetas).
- 1.8. Kitoms pripažintoms asociacijoms ir organizacijoms:
  - a) laikino pripažinimo panaikinimas (Vykdomasis komitetas);
  - b) visiško pripažinimo atšaukimas (sesija).
3. Prieš skirdamos priemonės ar sankcijas, TOK'o kompetentingos institucijos gali pareikšti įspėjimą.
4. Visos priemonės ir sankcijos taikomos, nepažeidžiant kitų TOK'o ar kitos institucijos, įskaitant (bet neapsiribojant) NOK'us ir TF'as, teisių.

Oficialus 59 taisyklės išaiškinimas

1. *Faktų, dėl kurių gali būti skirta tam tikra priemonė ar sankcija, tyrimas vykdomas vadovaujant TOK'o Vykdomajam komitetui, kuris šiai veiklai gali skirti visą ar dalį savo įgaliojimų.*
2. *Bet kurio tyrimo metu TOK'o Vykdomasis komitetas iš susijusio asmens ar organizacijos gali atimti visas ar dalį teisių, privilegijų ar funkcijų, kurias šis asmuo ar organizacija įgijo dėl narystės ar statuso.*
3. *Kiekvienas asmuo, komanda arba bet kuris kitas juridinis ar fizinis asmuo turi teisę būti išklaudytas kompetentingų TOK'o institucijų, kurios prieš jį imsis priemonių ar sankcijų. Teisė būti išklaudytam reiškia teisę susipažinti su pareikštais kaltinimais, asmeniškai pasisakyti arba pateikti rašytinį dokumentą, skirtą apsiginti.*
4. *Apie TOK'o sesijos, Vykdomojo komiteto ar drausmės komisijos, paminėtos 59.2.4 taisyklėje, skirtą priemonę ar sankciją suinteresuotai šaliai turi būti pranešta raštu.*
5. *Visos priemonės ir sankcijos įsigalioja nedelsiant, jei kompetentinga institucija nenusprendžia kitaip.*

60 TOK'o sprendimų ginčijimas

Nepaisant taisyklių ir terminų, taikomų visoms arbitražo ir apeliacijos procedūroms, bei atsižvelgiant į bet kurias kitas Pasaulio antidopingo kodekso nuostatas, nė vienas TOK'o priimtas ir su olimpinė žaidynių eiga susijęs sprendimas, įskaitant sprendimus dėl varžybų bei jų pasekmių, pavyzdžiui, vertinimų ar rezultatų, tačiau jais neapsiribojant, negali būti ginčijamas praėjus trejiems metams nuo atitinkamų žaidynių uždarymo ceremonijos dienos.

61 Ginčų sprendimas

1. TOK'o sprendimai yra galutiniai. Bet kurį ginčą dėl sprendimų taikymo ar aiškinimo sprendžia tik TOK'o Vykdomasis komitetas, o kai kuriais atvejais – Sporto arbitražo teismas (SAT).
2. Visus ginčus, kilusius per olimpinės žaidynes arba dėl jų, gali spręsti tik Sporto arbitražo teismas (SAT), vadovaudamasis Sporto arbitražo kodeksu.

TARPTAUTINIS OLIMPINIS KOMITETAS

www.olympic.org